

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX Gegužė — May 3, 1974 Nr. 35

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RUSŲ KLAUSIMU

Nauja būklė verčia atsisakyti praeities

Vytautas Alantas Dirvos 33 nr., atsiliepdamas į L. Dovydeno str. "Solženicino šešelyje", tarp kitko samprotauja: "...Bet kažin ar mes kartais ne per greitai užmirš-tame rusus buvus per šimtmečius vergijos nešėjus ir mažesnių tautų išnaudotojus? Ar ne Rusija buvo didysis tautų kalėjimas, ir ar ne toks ji tebėra ir šiaandien... Ar, sakysime, išsivadavusi iš komunistų vergijos, Rusija ims ir pasakys pavergtom tautom: Dabar jūs laisvil..."

Prieš keliasdešimt metų tokiom abejonėm galima buvo tik pritarti. Visiškai visticiek kas sėdėtų Kremliuje: caras, demokratai ar komisarai -- jų generalinis štabas primygtinai įrodinėtų, kad Lietuva jiems reikalinga strateginiai. Caro generolai manė, kad Kauno tvirtovė galėtų sulaikyti žygiuojančias vokiečių armijas. Jie nusivylė, tačiau tai neprivertė komisarų pakeisti savo nuomonę ir vėl nusivilti -- 1939 metais įvestos sovietų igulos ir pasekusi pilna okupacija nesusilaikė nei vienai dienai Hitlerio armijų. Pagal tą pačią pasesnų strateginę koncepciją šiandien sovietai laiko

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

20 divizijų paruošties stovyje Vokietijos širdyje, prie Elbės.

Bet anksčiau ar vėliau kam nors iš pačių rusų turėjo ateiti mintis, kad tai absurdiška. Juk šiaandien viena vienintelė amerikiečių raketa su Mirv užtaisais gali sunaikinti Leningradą, Maskvą ir Kijevą. Ir niekas negali būti tikras iš kur ji atlėks: Minnesotos pogrindžio ar Atlante ar Šiaurės Led. Vandenyne pasislėpusių povandeninių laivų. Žinia, Maskvos generalinis štabas gali aiškintis, kad eventualiai niekas nedrįs pradėti atominio karo ir tokiu būdu pakraščio valstybių okupacija yra ir toliau prasminga bei reikalinga. Jei ne strateginiai, tai bent ūkiškai. Net mažytė Nepriklausoma Lietuva, kurios pragyvenimo standartas pagal Encyclopedia Britannica buvo vienas iš žemiausių Europoje, leido pasidžiaugti iki tol nepažinta prabanga sovietų karininkams ir kitiems pareigūnams. Bet toji būklė, nepaisant visų komunistų klaidų, po truputį keičiasi rusų nau-

dai. Rusija tampa pramoninga valstybė. O pramoningos valstybės geriau išsiverčia be vergų ir kolonijų negu su jais ar jomis. Už tai kalba Vakarų Europos pokario istorija. Tiesa, prancūzams reikėjo generolo de Gaulle autoriteto, kad tai priimtų ir ... praturtėtų. Portugalams reikėjo pridėti dar dešimtmetį ar kitą ir ... karinio perversmo šiomis dienomis...

Vienu žodžiu, nūdienėje situacijoje jau sunku rasti strateginių ir ūkinių sumetimų pateisinti bet kur vergiją. Jau nekalbant apie moralinius. Tiesa, su morale tarptautinėje politikoje ne daug kur nuvažiuosi, tačiau visai paneigti jos vertės neder. JAV marinų korpusas, pavyzdžiui, per kelias valandas galėtų okupuoti Libiją ir užtikrinti jos milžinišką naftos atsargą. Bet tai nebuvu padaryta ne tik dėl sovietų eskadros buvimo Vidurinėjo jūroje, bet ir dėl tokio žygio nepopuliarumo JAV visuomenėje. Skaitymosi su moralinėm vertybėm, žinia, netenka laukti iš Kremliaus valdovų, tačiau abejonių yra ir tenai. Čruščiovas pvz. pagal paskutinį Time prieš mirdamas galįjios neišleides Sovietijoje pasirodyti Pasternako Dr. Živago romanui...

Visa tai nereiškia, kad mūsų tautos ateitis būtų labai šviesi. Rusų tauta greisia mūsų egzistencijai vien dėl jos didumo. Nors rusai šiuo metu pačioje Sovietijoje tesudaro vos pusę gyventojų, jų įtaka yra labai didelė. Lygiai taip, kaip čia mes be jokios prievartos amerikonejame, tas pats vyksta Lietuvoje. Tūks tančiai lietuvių prieš pirmąjį didįjį karą emigravo ne tiek dėl priespaudos kiek geresnio materialinio gyvenimo ieškodami. Kai kurie atsidadę gerai apmokamose

'SINDERIONAS' NEW YORKE

Prieš kiek laiko čia buvo rašyta, kad Amerikoje pradėta 'raganų medžioklė' -- akcija, norint surasti čia gyvenančius buv. nacių bendradarbius ir kitokius karo nusikaltėlius. Kiek patirta ši akcija turėjo paliesti ir keletą lietuvių.

Šiomis dienomis, kaip pranešė 'Daily News' savo š.m. balandžio 27 d. laidoje, New Yorko Immigration and Naturalization viršininkas Sol Marks į savo įstaigą sušaukė spaudos konferenciją, kurios metu įstaigos pareigūnas F. Chapman padarė pranešimą, kaip vyksta anksčiau skelbtos 'raganų medžioklės' darbas.

Pareigūnas F. Chapman paskelbė šitokią 'buv. nacių bendradarbių ir karo nusikaltėlių' ieškojimo statistiką. Tam tikrų įstaigų pavedimu, praeitų metų pabaigoje New Yorkas buvo paskelbtas visų ieškojimų centru. Pagrindiniame sąrašė buvo įtraukta viso 70 tokių 'nusikaltėlių'. Apie 33 tokius asmenis jau esą renkamos žinios ir vedamas "aktyvus ir nuodugnus" jų praeities tyrinėjimas. 17 tame sąrašė buvusių asmenų jau esą mirę. Du gyvena už JAV ribų, o 18 dar nesurasti ir daromas jų ieškojimas.

'Spaudos konferencijos' salėje buvę ir du Lenkijos žydai. Vienas jų, N at Sobel, tiesiog užsipoles Imigracijos ir Naturalizacijos įstaiga, kodėl buvusi suteikta Amerikos pilietybė dviem 'tikriems karo nusikaltėliams', savo laiku Lenkijoje buvusiems 'nacių stiliaus' policijos tarnautojams (čia jis juos išvardino pavardėmis ir pasakė, kur gyvena; iš pavardžių atrodo, kad tai ukrainiečiai). Juk esą, dėka tokių 'karo nusikaltėlių', Lenkijoje buvę išnaikinta nemažiau 12,000 žydų. Ir jis pats vos-vos gyvas išlikęs. Įrody-

mui jis pateikė visą punda 1963 m. laikraščių iškarpų, sulig kuriais jau tada imigracijos įstaigai buvo žinoma tų asmenų praeitis. Nežiūrint to, po trijų metų jiems buvusi suteikta Amerikos pilietybė. Į tokius užmetimus atsakė pats įstaigos viršininkas Sol Marks pareikšdamas, kad pilietybės suteikimo metu tiems asmenims "nebuvo jokių aiškių įrodymų, kad jie būtų buvę padarę kokių nors karo kriminalinių nusikaltimų".

Po to vienas žurnalistas paklausęs, kodėl buvusi suteikta Amerikos pilietybė rumunų ortodoksų vyskupui Valerian Trifa, gyv. kur tai Michigano valstijoje. Juk, esą, imigracijos įstaigai buvę žinoma, kad tas vyksupas, dabar visų rumunų ortodoksų tikinčiųjų galva, tada dar tik studentiškas, savo laiku, bene 1940 m. priklauses rumunų 'Geležinei Gvardijai' ir prisidėjęs prie tos gvardijos padarytų baismų (o tai buvę dar 'fašistinės Rumunijos' laikais). Deja, kokie 'baismų' jo buvę padaryti, nebuvo paaiškinta. Į tai atsakęs F. Chapman. Jis pasakęs, kad, prieš suteikiant vyskupui pilietybę, jis 'buvęs investiguotas, bet nerasta jokių jo inkriminacijos įrodymų. Tačiau įstaiga ir toliau renkanti apie jį įrodymus, jei tokių atsiras".

Kaip matome, ši 'spaudos konferencija' virto tikru bibliu laikų žydų sinedrionu, kur kiekvienas galėjo kaltinti kitą visai nesirūpinamas, ar tie jo kaltinimai tikri, ar tik neaiškios prielaidos. Ir iš viso abejotina, ar leistina vienos rūšies piliečiams kelti neįrodytus kaltinimus prieš kitos rūšies piliečius viešumoje? Juk tai ne sinedrionas ir ne agitacinis 'pažangiųjų' susirinkimas. (ab)

Sol. Aldona Stempuzienė su sūnumi Linu atliekant lietuvių liaudies dainas Grandinėlės koncerte.

J. Garlos nuotrauka.

Prof. J. Žilevičius su savo pagelbininku stud. R. Lapu naujos Muzikologijos archyvo patalpose Chicagoje.

V. Noreikos nuotrauka

LIBANAS BOMBŲ ŽAIZDRE

RIMAS DAIGŪNAS

Mažytis tai kraštas: 120 mylių ilgio, 35 mylios pločio. Tas žemės gabalas padengtas kalnais, kurių viršūnės siekia iki 8000 pėdų aukščio. Turistų prospektuose antru, sumažintu Paryžiumi libaniečiai vadina savo sostinę Beirutą. Apie pusantro milijono gyventojų. Pusę jų krikščionys maronitai, kiti mahometonai. Žmonės ištvermingi, darbštūs ir nelaimingi.

Kaip ir Pabaltijys, Libanas nuo amžių gulėjo ant didžiųjų ir plėšriųjų tako. Libanas turi margą praeitį. Teritorija tapo valstybe tik tai po Antrojo Pasaulinio karo. Buvęs Prancūzijos

vietose Rusijos imperijos pakraščiuose faktinai įsijungę į rusifikacijos darbą. Šiaandien Vilniuje daugumas lietuvių, jei turi reikalo kreiptis į nepažįstamą, tai daro rusiškai, nes greičiausiai tas ir nemoka lietuviškai. Taip daryti verčia kasdieniai praktiškai sumetimai. Tai jau tragedija, kuri nepasikeičia nuo to ar rusai yra skriaudėjai ar geraširdžiai.

mandate kraštas, po Vichy vyriausybės krizės, 1941 metais lapkričio 26 d. pasiskelbė respublika. 1945 metais Libanas priimtas į Jungtinių Tautų sąstatą. Tais pat metais Libanas įsijungė į Arabų Lygą, kas automatiškai sujungė šią mažytę valstybę su didžiųjų arabų valstybių interesais. Tai netrukus teko realizuoti. Kada 1948 metais gegužės mėnesį Izraelis pasiskelbė esąs suvereni respublika, Libano kariniai daliniai įsiveržė į Izraelio teritoriją. Invazija buvo koordinuota su kitų arabų kraštų karo veiksmais prieš Izraelį. Tik tai 1949 m. kovo 23 d. Libanas ir Izraelis pasirašė taikos sutartį, sienos buvo nustatytos, diplomatiniai santykiai užmegsti.

Vėliau į Libaną pradėjo plūsti arabai, pabėgėliai iš Izraelio. Taip buvo pradėtas nesibaigiančių nesusipratimų židinys, koordinuotas su kitų arabų valstybių priešizraelinėmis nuotakomis ir militariniais išsišokimais. Sekė karai, bombardavimai iš oro, valstybės sienų kaitaliojimai, bet Libanas šiek tiek išsiskyrė iš bendros Arabų Lygos politikos. Bent pro formą buvo laikomasi 1949 metų taikos sutarties direktyvų. Tačiau pabėgėliai iš Izraelio, kariniai kamikazi tipo diversantai ir vėl smarkiai užaštrino Izraelio ir Libano santykius. Tai įvelia šalį į visuomeninę depresiją, ekonominę suirutę, pranašauja nestabilišką ateitį. Kur atsiranda politiniai ir ekonominiai sunkumai, ten atkunta Maskvos jautrumas bėdų paliestam kraštui.

Tą prielaidą, kad drums-tame vandeny lengva žuvis gaudyti net nuogom rankom patvirtina sovietinės spaudos dėmesys Libano problemoms. Draugystės medaus mėnesiui su Sadatu išgašius, Maskva nesidrovi sarkastiškai rašyti apie Libaną, nors šis yra antizraelinių nuotakų. Sovietinė sauda nori pristatyti Libaną kaip savotišką valstybinį nevykėlį. Pagal trafaretą tvirtinama, kad klasinė kova Libane artė pabudimo. Turčių interesai trukdą taikiai proletariato egzistencijai. Dvarininkai išnaudoja jų žemių nuomininkus. Valdantieji sluoksniai, buržuazija, nesirūpina žmonių gerove. Etc., etc. Žmonių nerimo priežastis,

tvirtina sovietų spauda, nėra agresiniai Izraelio puldinėjimai, nėra trintis tarp libaniečių bei Palestinos pabėgėlių, bet socialiniai šalių gyventojų poreikiai.

Toks tvirtinimas nuneigia 'buržuazinės' spaudos pranešimus, kad trintis tarp libaniečių ir Palestinos pabėgėlių daugelio negerovių šaltinis. Mat, nereikia užmiršti, kad į Libaną subėgo beveik 800,000 arabų iš Izraelio teritorijos. Tokia masė, dėl savo nenoro įsijungti į Libano gyventojų masę, dėl noro laikytis separatistškai, nuolatos kurstyti savitarpį neapykantą Izraelio valstybei, yra tarytum kyls Libano gyventojų masėje. Aborigėnai nori taikaus gyvenimo; 800,000 pabėgėlių iš Izraelio reikalauja šventojo karo prieš Izraelį. Savitarpės anitaptijos akivaizdžios. Sovietų spauda tą faktą nuneigia.

Kaip ir visur, taip ir Libane, 'draugystės' metais su arabų kraštais Maskva sugėbėjo priversti Beirutą 1970 metais legalizuoti Libano komunistų partiją. Kompartijai iš karto teko sunki kova su išpopuliarėjusia Libane socialistų partija. Dabar, arabų - sovietų santykiams gerokai atšalus, Libano kompartija veda nelengvą kovą dėl išlikimo. Viltys dedamos į ... proletariatą.

Tokiu titulu Maskva vadina Libano miestuose didėjantį pramonės darbininkų luomą. Čia sovietų spauda klaidina savo skaitytojus. Kaip tik tai šis pramonės darbininkų luomas, tvirtina vakariečių šaltiniai, sudaro pasiturintį elementą: jie uždirba daugiau, jų gyvenimo sąlygos lengvesnės už dvarų kumečius.

Kaip ir kiekviena demokratija, Libanas turi savo didžiųjų sunkenybių. Geografinė padėtis, gyventojų multirasiškumas, dažnas religinis jų tarpe antagonizmas -- tai vis reformų reikalingi reiškiniai, šalto proto svastybos. Tas įdomus faktas, kad iki šiol laikomasi 1949 metų taikos sutarties su Izraelio, rodo, kad Beiruto politikams netrūksta politinės ekvilibristikos gabumų.

Dabar Maskva metė ant stalo savo kozyrius. Komunistų partijai Libane pavaidma parodyti savo ragus. Jie turi aštrinti socialinius konfliktus ir kaltinti demokratinę santvarką, bei jos rikiuotojus, visa litanią negerovių. Specifiški arabų reiki-

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Antanas Laukaitis prie nušautos kengūros.

Dvidešimt penkeri metai

Balandžio pabaigoje ir aš turėjau progos atšvesti savo pirmąjį tokį "Sidabrinį Jubiliejų". Suėjo lygiai 25-ri metai, kaip aš atvažiavau į šį tolimąjį ir, tada dar taip mažai žinomą Australijos kraštą. Tas laikas taip greit, taip įvairiai ir taip išpūdingai prabėgo. Rodos, dar tik vakar palikus pokarinę Vokietiją, atsiradau man irgi tada visai nežinomoje Italijoje, gražiajam Neapolyje. Pereinamoji stovykla, kaip ir visur. Žmonių daug, apelsinų ir itališko vyno taip pat nemažai, o makaronų, makaronų, net po tris kartus per dieną, todėl neuostabu, kad nuo tų dienų Italijoje, dar ir dabar visokių makaronų esu pilnai atsivalgęs. Tuoj pat atsiranda ir vietinių lietuvių,

Prie savo palapinės ant motociklo su draugu...

su Zigmū Degučiu, dabartinis Chicago žinomu fotografu ir mūsų įvairių laikraščių foto bendradarbiu. Užsi-mezga graži draugystė, krepšinio rinktinė lageryje ir Neapolyje, įvairios rungtynės, gastrolės, vaisės ir viskas, viskas nauja, nauja – itališka. Sportininkams daroma atskira virtuvė, su kombinuojama išėjimai į miestą, karštos itališkos rungtynės ir pirmą kartą pamatau, kad futbolo aikštė yra apsupta vandens griovių ir krepšinio aikštelės – aukšta pintų vielų tvora, pro kurią įleidžiama tik žaidėjai ir teisėjai, kai visi kiti yra kitos tvoros pusėj. Italijoje praleistos penkios savaitės, dėka vietinių lietuvių ir krepšinio, sukelia ir dabar gražiausius atsiminimus.

Ir štai ateina išplaukimo diena. Laivas amerikoniškas, buvęs karo ligoninės tarnyboje. Daiktų kaip ir nėra, nes kas ir buvo atsivežta, pasiliko Neapolyje, italų spekuliantų rankose. Lengva ir smagu, pagalvojus, kad šitoj Australijoje ir drabužių beveik nereikia. Banguojanti jūra, dar ne neišplaukus, susirgindina nemažai žmonių ir jų tarpe daugumoje žydų. Kelionė buvo linksma ir įdomi, nors man savanoriškai teko virėjauti laivo igulos atskiroje virtuvėje, todėl, atplaukus į Australiją, aš ir vėl jau buvau turtingesnis už savo draugus.

Po 29 dienų plaukimo per Sueso kanalą, pagaliau atsirandame Sydnejaus uoste, kur ir vėl, jau anksčiau čia atplaukę lietuviai, mus sutinka, vaišina, duoda patalimus ir gsdina su gyvatėmis, vorais ir kitais Australijos gyvūnais. Sydnejuje laivą pakeičia traukiniu ir atsirandame Bathurst'o pereinamojoje stovykloje. Čia gauname visus naujus drabužius, batus ir net po skyrbėlę, gerą maistą ir dar po 5 šilingus savaitėje, kas tais laikais buvo nemaži pinigai. Tuoj pat ir vėl krepšinis,

išvykos po aplinkinius miestus ir pagaliau paskyrimas mano draugo Rimo Gasiūno (gyvenančio dabar Chicagoje) ir manęs į Pietų Australiją. Pakeliui, viename ne mažame mieste, pasilikame mes nuo viso transporto ir lietuvių pirmą kartą atstovaujame didžiuliam krepšinio karnivale. Išpūdžių, išpūdžių, negali net susigaudyti visose australiškose naujovėse, tačiau ir dabar dar negaliu pamiršti, kai po vieno rungtynių, aš buvau vienos merginos pakviestas į jos namus vakarieniauti. Pasirodo, jos tėvai buvo to miesto turtingiausi žmonės – milijonieriai. Namai kaip pilis, o aš tik su sportiniu treningu. Susėdam prie didžiulio stalo valgyti, man tada neįprastoje žvakių šviesoje. Visur matosi prabangi indai, puikus stalo padengimas, o aš, pasižiūrėjęs prieš save gulinius po tris įvairaus dydžio šaukštus, šakutes ir peilius, net nežinau nuo ko pradėti. O ką kalbėti apie kristalinius stiklus. Tačiau, pamačius mano sumišimą, padėti išgelbėjo mano naujosios draugės močiutė, garsiai pasakydama, kad sportininkams yra viskas galima ir tyliai pakušdėdama, kad aš imčiau tai ką ji ima ir bus viskas gerai. Taip ir buvo ir gal vakarienės ir po to, pasilikome geriausius prietelius.

Pagaliau po savaitės savavališko vėlavimosi atsirandame Adelaidėje, iš kur po visos nakties plaukimo laivu, atsiduriame "Cape Castrophe" ir iš ten, po ilgos kelionės traukinuku (mūsų pavadintu 'Kukuška') išmeta mus tikrame 'bushe'. Taip sau ir pagalvoju į kokią gi 'pekla' aš čia papuočiau. Prisistato australas ir nuveda mus į netoliese esančią palapinių stovyklą. Vaizdas tikrai baisus, ypatingai po tų puikių priėmimų, kuriuos turėjome bežaisdami krepšinį. Po kiek laiko grįžta ir darbininkai. Veidai nudegę, daugelio moskity tinklelių apdengti, dukėti, panašūs kaip į kalinių, nors sveikata spindi iš jų jau nū akių. Atsiranda ir lietuvių, kurie mus ir paėmė į savo žinią, pasakoja, vaishina ir duoda pirmąsias informacijas, nes jau rytą ir mes važiuosime dirbt. Pasirodo, čia gyvena apie 100 darbininkų, kurie tiesia didžiulius vandens vamzdžius gilyn į Australijos dykumas, nes po karo, buvę kareiviai gauna labai palankiomis sąlygomis žemės, kurias ūkiai ir visko ko trūksta, tai vandens. Pažiūrėjęs į aplinkinius smėlynus, aš negalėjau patikėti, kaip juose kas nors galėtų augti, tačiau vėliau įsitikinau, koki puikūs kviečiai šiose smiltynėse išauga.

Prasideda dviejų metų privalomos sutarties vykdymas šiame dykumų žemės užkampyje. Milijonai moskity, milijonai mūsų ir tikras pusė milijono triušų, kuriems net šovinių būdavo gaila, nes išėję su gera lazda per valandą gali jų prisimauti kiek tik nori. Bet ką gali daryti su jais. Už nušautą kengūrą iš fermerio dar kelis šilingus gaudavai, nes jos jiems pridarydavo milijoninės žalos, tačiau už triušius, kurie irgi būdavo labai žalingi ūkininkams, tai jau niekas nieko neduodavo.

Po kelių savaitžių gyvenimo čia, vietinių, daugiau apsitrynusių, aboridžinų virimo ir maisto pagaminimo, smėlio dulkių ir vasarą pragarishko karščio 100-120 laipsniai Farenheito, pradėjau tą Australiją keikti ir keikiau kiek tik galėjau ir kiek tik mokėjau. Daugumoje čia dirbo naujieji ateiviai, tačiau mūsų tarpe buvo ir austra-

li. Pradžioje mes nežinojome kas tie australai yra ir ko jie čia taip vargsta. Pasirodo, kad tai buvo mažomis bausmėmis, berods, iki vieno metų, bausti kaliniai, pabėgę nuo žmonių, nemoką joms pinigų ir t.t. Gi iš šios vietovės ir pabėgti nebuvo įmanoma, nes atsiradus šiaip taip Port Lincoln miestelyje, kur buvo mažas uostas ir aerodromas, jau tokio pabėgėlio ar tai buvo australas kalinys, ar tai D.P.-kas, laukdavo policija, kuriai paskambindavo mūsų stovyklos komendantas. Taip ir vėl atgal į dykumų palapines.

Artimiausias nuo mūsų stovyklos kaimelis, kuriame buvo vienas baras, pora krautuvėlių, šokių salė ir kt. radosi už 25 mylių ir ten mus su sunkvežimiu veždavo po alų, kas antrą šeštadienį. Tai būdavo šventė. Apsiperki, gerai alučiu, o jis toks skanus būdavo, visas smėlio dulkes nupludavai ir dar ke lionei 'plonko' – pigaus australiško vyno pasiimdavai, kol vieną kartą, grįžtant linksmiems namo, linksmas čekas šoferis per asiriki-mą įjungė sunkvežimio dėžės pakėlimo bėgį ir visus važiuosius, su visomis gėrybėmis ir bonkomis iškratė ant kelio, pats sau toliau nuvažiuodamas. Tai buvo tikras išgėrusių žmonių vinigretas, išdažytas raudonu vynu. Gi čekas buvo tuoj pat perkeltas kitur, nes nuo tada jo gyvybė nebuvo verta kengūros kailio.

Kas mėnesį tame kaime lyje būdavo katalikų pamaldos ir šokiai. Pradžioje aplinkiniai ūkininkai ir, ypatingai jų dukros, net nepažiūrėdavo į mus. Pasirodo, jog jie visi galvojo, kad ir mes esame nubausti kaliniai, tačiau vėliau, išsiaiškinus su kunigu ir jam plačiai pasakojus apie mus, pasikeitė ir australai pasidarė labai draugiški.

Gyvenimas pačioje stovykloje buvo nepavydėtinas. Vasarą karšta, žiemą naktimis šalta. Ne vieną kartą bemedžiojant teko matyti mirazus, kai oro bangavimas vasarą būdavo kone visuomet. Dar Sydnejuje, prigąsdinti su visokiaisiais vorais, gyvatėmis, skorpionais ir kitkuo, atvažiavus čia, bijodavomės net ant žemės atsistėti. O šių, mūsų dykumų draugų, čia buvo užtenkamai. Iš vietinių aboridžinų už vyno bonką, buvau gavęs dvi jaunas laukines kates, kurios vėliau taip priprato prie manęs, kad buvo mano geriausios draugės, mano didžiausios saugotojos. Tai buvo juodos, trumpų kojų, ilgo liemens, nepaprastai protingos katės. Nieko prie savęs neprisileisdavo, iš nieko neimdavo maisto ir naktį miegodavo mano palapinėje. Mes miegodavome aukštose, nikelinėmis slidžiomis kojomis, lovoje, kas apsaugodavo nuo pavojingų gyvačių ir vorų. Tačiau vorai, ypatingai nakties metu, būdavo tokie gudrūs, kad palapinės sienomis užlipdavo virš miegančio žmogaus ir nuo viršaus nukrisdavo ant lovos. Tam apsisaugot, palapinės pakraščiai būdavo ištepami specialiais nuodais, tačiau man ir tų nereikėdavo, nes mano katės, pamatę bent ką įtartino, jeigu pačios negalėdavo susitvarkyti, tai šokdavo ant mano lovos, prikel-davo mane ir galva parodydavo kur yra pavojus. Ne vieną kartą jos man atnešė per kaklus perkastas gyvates, užmuštas didžiulius vorus ar skorpionus. Tai buvo tokios puikios katės, kurios išsiskiriant taip staugė ir kandžiojo savo naujus šeimininkus aboridžinus, kuriems aš jas atidaviau, kad

man net širdį skausmas suspaudė.

Kalbant apie gyvates, tai jų čia buvo visokių, tiger, taipan, juodųjų, rudųjų ir kitokių, apie kurias reiks vieną sykį atskirai parašyti. Įdomu būdavo pavasari stebėti mažą paukštuką, mūsų vadinamą nykštuku, kai jis, panašiai kaip vokiškėji smingamieji 'Štuku' lėktuvai, iš viršaus smigdavo į saulėje besišildančios gyvatės galvą ir tiek ilgai ją kapodavo, kol pagaliau ją pribaidydavo. Esu ir aš užmušęs ir nušovęs nemažai jų. Įdomu būdavo, kai suleisdavome mirtinai kovai didžiulį vorą su skorpionu ir beveik kai su skorpionu ir beveik visuomet voras nugalėdavo skorpioną. Gi skorpionas, padarius ugnies ratą apie jį, negalėdamas iš jo išbėgti, visuomet užriesdavo savo uodegą, kurios gale būdavo lyg ir aštri adatėlė su kuria kirsdavo sau į galvą, tuo pačiu išleidžiant mirtinguosius nuodus, nuo kurių per porą sekundžių jis būdavo negyvas.

Įdomios būdavo ir mūsų medžioklės, kai nušautų jaunų kengūrų tik uodegas pasiimdavom ir vėliau iš jų virdavom, tur būt skaniausias pasaulyje sriubas, tuo pačiu darant medžioklių pabaigtuves, kurios tęsdavosi net po kelias dienas. Vėliau, su buvusiu biržiečiu ūkininku, įstaisiau ir motociklą ir tada prasidėjo truputį įdomesnis gyvenimas, nors po kelių nelaimin-

gu pasivažinėjimų ir įvažiavimo naktį į jūrą pamačiau, kad motociklas gali būti ir bushe pavojingas, todėl savo dalį perleidau kitam.

Netoli mūsų buvo ir nemažas aboridžinų rezervuaras, kai kiti vietiniai australai – juodieji, gana vargingai gyveno aplinkumoje. Negalėjo jie pirkti alkoholio, negalėjo jie nei į barą už-eiti, tačiau po algos, daugybė jų, ypatingai jaunų 14-16 metų mergaičių, nes sulaukus jau 20 ir daugiau jos pasidrydavo storos ir daugiausiai be dantų, atsilankydavo vakarais į stovyklą vynelio pagerti, pabizniauti, nors už tai baltuosius gana smarkiai baudavo, žinoma, jei sugaudavo policija, kurios aplinkui nei gyvos dvasios nebūdavo.

Prisiminimai seka prisiminimus ir iš jų tur būt nemaža knyga išeitų, tačiau po 18-kos mėn. šio pusiau kartorishko gyvenimo, gavęs atostogas, pabėgau į Sydnejų ir jau negrįžau, nors buvau policijos grąšinamas ištrėmimu, kurio tada visai nebijojau. Šiandien gi, po 25-rių metų džiaugiuosi gyvendamas šiame nerūpestingai linksame krašte, džiaugiuosi savo neblogu įsikūrimu, nebijodamas nei senatvės, nei ligos ir taip pat džiaugiuosi, kad ir taip karšta Australijos saulė nepajėgė ir nepajėgs išdegti mano prisirišimo ir meilės mano gimtajai Lietuvai.

A. Laukaitis išsiruošęs į medžioklę...

Libanas...

(Atkelta iš 1 psl.)

kalai, kuriais pagrįsta Arabų Lyga (jos sudėtyje Libanas0, privalo būti ignoruojami. Mažytei valstybei 'atgimti' Maskva turi savo tradicinį receptą: socialinis antagonizmas, klasių kova, pilietinis karas. Tai, aišku, utopinis receptas. Demokratijos sargai pasaulyje ne-leis politiniam ekstremizmui paversti Libaną Fidelio Castro Kuba prie Viduržemio jūros. Nedidelės apimties militarinė invazija gali pastoti kelią maskvinei utopijai. Tam precedentas susidarė 1922 metais, kada prancūzų invazija uždėjo savo mandatai teritorijai ir Tautų Sąjunga legalizavo tą mandata.

Kol demokratinės pajėgos budriai stebės Libano valstybinę evoliuciją ir atskirs, kas ten yra lokalinio pobūdžio, kas pakvimpas Maskvos mandato projektais, Libanas galės darbščiai ir taikiai tvarkytis savo sienose.

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

KAINA NUO \$751.00

iš BOSTONO ar NEW YORKO

Dar yra likusių vietų sekančiose grupėse:

rugsėjo 4, spalio 2

ir

gruodžio 20

Šios grupės lankysis Leningrade, Vilniuje, Rygoje ir Helsinkyje.

Vykstantiems iš Chicagos — 112.00

Detroito — 74.00

Clevelando — 78.00 daugiau.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAICIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

(AIR FARES SUBJECT TO CHANGES)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

Telephone: (216) 431-6344

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTU • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKUNAS

DVASINIS NUOSMUKIS ŽUDO JAUNIMĄ OK. LIETUVOJE

Sovietinė propaganda įniršusiai rėkia apie milžinišką mokslo reikšmę "komunizmo statyboje". Pagal propagandistų tvirtinimus, žmonės entuziastiškai siekia mokslo, klasės ir auditorijos perpildytos. Žmonės, esą, supranta, kad tikslai, plačiai išsimokslinę, jie patys statys naujos visuomenės rūmą.

Bet ... propagandiniai blefai ir tikras gyvenimas slenka atskirais takais. Sovietijoje nėra mokslo, pažinimo sistemos, kaip tokią suprantą ir kultivuoja laisvasis pasaulis. Sovietinis mokslas yra "fifty-fifty": pažintinė medžiaga ir "moksline materializmo" doktrina. Ne nuostabu, kad vienetai kartais gali prasimušti į mokslinių žinių perfekciją, bet plačiausioji masė lieka pusiau analfabetais bet kurioje mokslineje disciplinoje. Tai labai ryšku ir technikos mokslo srityje. "Kiekvienas prietęs darbininkas lengvai inžinierių apie pirštą apvynioti", pareiškia gamybinio cecho viršininkas V. Sapovalenka Vilniaus fabrike.

Kadangi mokyklos netalkina studentui tapti aukštos kvalifikacijos specialistu, jaunimas -- arba baigia jas paskubintais tempais, arba ... vengia į tas mokyklas stoti. Tie, kurie baigia "puspeliusius" gaminančius "technikumus", savo masės skaičiais talkina propagandai pasigirti dideliais abiturientų prieavogliais. Bet, atėję į darbovietes, šie abiturientai ilgai negali užimti aukštesnių postų ir turi tenkintis "juodadarbių" etatais. Gi tie, kurie iš pradžių mokyklos stoji dirbti gamyklose, uždėję tiek pat, kiek uždėję "technikumus" baigę.

Tokia sistema demoralizuoja jaunimą. Todėl politikai vengti tariamai specialių mokslų pasidare ok. Lietuvoje plačiu reiškiniu, neraminančiu partinių veikėjų. Jaunime yra ryški tendencija nestoti į įvairių specialiųjų "technikumus". Partaktyvui ypatingai rūpi faktas, kad tuose "technikumuose" nestudijavę jaunuoliai, neturi progų susipažinti su komunistiniais politiniais mokslais. Tokia jaunimo masė pripildo gamyklas ir fabrikus ir vis didina kadrus, kurie neturi supratimo ir nesidomi "marksizmo - leninizmo" doktrina.

Tas dvasinis jaunimo stovis panašus į pasyvią tautos rezistenciją. Politiniai bolševikiniai rėksniai įtikinėja jaunimą eiti į "technikumus", bet jaunimas pasitenkina eiliniiais darbais, kurie, atlyginimo požiūriu, pakenčiami, ir išsisuka iš studento pareigos bent dešimtį valandų savaitėje džiūvinti savo smegenis prie "moksline materializmo" doktrinų.

Pernai, Maskvai įsakius, ok. Lietuvoje siautėjo masi-

nis ir priverstinis jaunimo įrašymas į vadinamas "viduriniojo mokyklas. Jaunimas visai išsisukinėjo, nes tos mokyklos, visų pirma, "gilino" marksizmo pažinimą. "Viduriniųjų" mokyklų prievolė nepavyko. Dabar siekis paliko tas pat: nori įvairyti jaunimą į komunistinės indoktrinacijos maldūną. Tačiau ta mobilizacija pridengta kitu vardu: "siekite specialybės!"

Gamyklos ir fabrikai reikalingi "juodadarbių", todėl vengdamos indoktrinacinių mokyklų, jaunimas eina mažiausiojo pasipriešinimo keliu: tampa "juodadarbiais". Atlyginimas, palyginamai, pakenčiamas. Jokių kvalifikacijų nereikia. Bet čia slypi blogio šaltiniai. Nuo jaunusiųjų savo gyvenimo dienų jaunimas įtraukiamas į sovietinei santvarkai būdingą "pareigų atlikimo nesąžiningumą". Jauną žmogų pagauna aplikos įtaka. Tai visuotinis apsilėidimas, gir-tavimas, "pravaikštos". Vilniaus kuro aparatūros gamykloje per vienerius metus pabėgo iš darbo 1611 jaunuolių! Kur jie pabėgo? Tiesiog į "lengvą" valkatais-ką gyvenimą.

Administracija, draugovinė, gamyklos pareigūnai, kartais organizuoja "reidus". Gauda nedarbingus jaunuolius. Nesulaikysite! Nepatin-kam darbas, nenoriu dirbti gamykloje, -- karštai įrodinėjo dvidešimt šešerių metų darbininkė T. Taukin.

Jai antrina darbininkė E. Kaselytė: "Moka mažai. Atsiprašinė, drebėk, šeštadieniais dirbk..." Komjaunimo Tiesa cituoja bent porą tuzinų iš darbo pabėgusiųjų pareiškimų. Visi jie iš "technikumų" išsisukę, iš darbų pabėgę, daugumoje nusikaltę kriminaliai, yra režimo sistemos ir prievartos sužaloti jaunuoliai. Kitose sąlygose jie būtų

IZRAELIO BĖDOS (2)

Paruošties stoka paskutiniam karui

Vytautas Meškauskas

Kas atsitiko, kad spalio 6 dieną 14 valandą prasidėjęs karas, Izraelį užtiko nepasiruošusį? Vyriausybės pasakymai tam reikalui iširti specialioji komisija nustatė, kad didžiausia kaltė krito visuotinam įsitikinimui, kad arabai dar negali pulti. Jų kariuomenių koncentracija, tiesa, jau buvo pastebėta spalio 3 d. Tačiau tai nebuvo pirmas sykis. Vien tik 1973 metais panašūs kariuomenių pasiruošimai buvo pastebėti 7 kartus, o nuo 1970 m. -- net 17 kartų. Nepaisant to, krašto apsaugos ministeris Dajanas išpėjo savo kolegas, kaip paprastai susirinkusius posėdžiui premjerės Golda Meir virtuvėje, kad nežinia kas gali būti. Daugumas ministerių tačiau ūkiniais sumetimais pasisakė prieš dalinės mobilizacijos paskelbimą. Apie tai buvo kalbama sekančiom dienom -- ketvirtadienį ir penktadienį -- Dajanas patarė mobilizuotis, tačiau to nereikalavo kategoriškai. Penktadienio vakare jis uždraudė kariams duoti atostogas, kas buvo labai nepopuliariu, tauta ruošėsi sekančią dieną švęsti Jom Kipur. Šeštadienio rytą Dajanas pats apskrido Suez kanalą. Pagal patirtį arabai nemėgsta kariauti naktį, todėl kai iki šeštadienio spalio 6 dienos vidurdienio nieko neatsitiko, išvyravo įstikimimas, kad nieko ir nebus. Be to, Dajanas skaičiavo, kad Egipto pionieriams reikės bent visos nakties, kad pastatyti tiltus per kanalą, atseit, puolimo reikėtų laukti negreičiau kaip sekmdienio rytą.

Egipto pionieriai tačiau kai kurios tiltus pastatė per 50 minučių ir Izraelio gynėjus užtiko nepasiruošusius. Sovietų priešlėktuvinės raketų veiksmingumas buvo ant ra netikėta staigmena. Spalio mėnesio karas, kuris dar rusena Sirijos pasienyje, Izraeliui kaštavo 2.500 gyvybių.

Vyriausybės komisija Dajaną išteisino, tačiau apkaltino kariuomenės štabo viršininką Elasarą bei žvalgybos generolus Zeirą ir Goneną. Jie turėjo atsistatydinti. Dajanas išsigelbėjo grįždamas į politiką, o Zeirą ir Goneną -- į kariuomenę. Dajanas pats apskrido Suez kanalą. Pagal patirtį arabai nemėgsta kariauti naktį, todėl kai iki šeštadienio spalio 6 dienos vidurdienio nieko neatsitiko, išvyravo įstikimimas, kad nieko ir nebus. Be to, Dajanas skaičiavo, kad Egipto pionieriams reikės bent visos nakties, kad pastatyti tiltus per kanalą, atseit, puolimo reikėtų laukti negreičiau kaip sekmdienio rytą.

naudingi visuomenės nariai. Juos sužalojo maskvinė okupacija.

Jes Izraelio pašlijusią padėtį. Jis pervedė savo dalinius per Suez kanalą, užėmė jo vakarinio kranto dalį ir tokiu būdu atkrito Egipto 2-ą armiją, nužygiavusią į Sinajaus dykumą nuo tiekimo.

Toks vyriausybės sprendimas sukėlė didelio nepasitenkinimo. "Kaip galima išmanęs reikalauti kad aš turėčiau pašaukti atsarginius spalio 5 dieną -- skundėsi atsistatydinęs štabo viršininkas Elasar -- jei to pačio sprendimo nepadarė ir krašto apsaugos ministeris, kuris turėjo tokias pat informacijas, kaip ir aš".

Dajano atsisakymas atsistatydinti privedė prie Goldos Meir vyriausybės atsistatydinimo, ieškant jai įpėdinio, partijos bosai apėjo Dajaną. Jis atsidūrė galimų kandidatų penktoje vietoje. Pirmavo buvęs "šešių dienų" kare štabo viršininkas ir vėliau penkis metus ambasadorius Washingtone, Rabin. Jo santykiai su Nixono administracija yra labai geri, kas šiuo momentu Izraelitams yra labai svarbu. Rabin, net gali sakyti, buvo įsijungęs į Nixoną per rinkimų kampaniją, nors iš JAV žydų nedaug kas už Nixoną balsavo.

Tą pačią dieną, kai Rabin buvo partijos paskirtas bandyti sudaryti naują vyriausybę, jo buvęs padėjėjas gen. Weizmanas paskelbė savo raportą, rašytą krašto apsaugos ministeriui 1967 m. lapkričio mėn. James Weizmanas rašė, kad Izraeliui ruošiantis ofensyviniam šešių dienų karui, gegužės 23 dieną t.y. dvi savaitės prieš karą pradžia jis buvo pašauktas ir Rabinas namus, kur rado štabo viršininką visai pakrikusi. Rabin sakėsi, beruošdamas karo planus pridaręs daug klaidų ir prašęs Weizmaną perimti jo pareigas. Vietoje to, Weizmanas pašaukęs vyriausią kariuomenės gydytoją, kuris davęs Rabinui raminančių vaistų. Oficialiai buvo paskelbta, kad Rabin sunegalavęs nuo užsiuodindimo nikotinu. Weizmano dabartinė nuomone, tas atsitikimas įrodas, kad Rabinas negali dirbti sunkiam spaudimui esant, atseit, netinka vadovauti vyriausybei dabartiniu momentu. Nepaisant to, partijos bosai ir toliau liko nuomonės, kad Rabin vis tiek yra geriausias iš galimų kandidatų.

Už jį kalba jo geri santykiai su Washingtonu bei faktas, kad jis pats yra gimęs Izraelyje ir tokiu būdu tinkas tautos suvienijimui. Mat, Izraelyje yra nemažas skirtumas tarp atvažiavusių žydų iš Europos ir čia būvių bei atvažiavusių iš Azijos valstybių. Tų esą apie 1,3 milijoną ir jie turi didesnį prielaidą. Apie 60% mokyklose esančio jaunimo yra Azijos kilimo, tačiau universitetuose vyrauja "europiečiai", Azijos žydų kilmės studentai sudaro vos 4%. Iš 224 aukščiausių valdininkų tik 12 nėra "europiečiai". Emigrantai iš Europos vadovauja visam politiniam ir kultūriniam gyvenimui, kas, savaime aišku, nedžiugina iš Azijos valstybių kilusių. Be to, apie 12% Izraelio gyventojų norėtų iš jo vėl išvažiuoti. Visa tai kalba už tai, kad Izraelio laukia sunkūs laikai. Ir leidžia suprasti, kodėl nusiviltą pasenusiais vadais ir išgelbėjimo laukiama ne iš kur kitur kaip tik karių luomo.

Jaunieji Grandinėlės šokėjai...

J. Garlos nuotrauka

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Gegužės mėnuo -- lietuvių knygnešystės laimėjimo 70 m. sukaktis. Šiandien ypač tai minėtina, nes ir vėl mums knygų šviesa pritemo: tėvynėje svetima ranka skaudžiai užgniauzė laisvą mintį ir žodį, ne tik suvaržė spaudą, bet dar veidmaniškumu ir melu priteršė anapus uždangos leidžiamus spaudinius. O svetur, laisvės šalyse mūsų knyga vos begyvuoja. Betgi aplinkybės gerokai skirtingos. Anuomet, prieš šimtą metų, Rusijos spauda mūsų tautą pavertė vien juodadarbiais skurdžiais, tačiau tie Nemuno šalies savamoksliai žemdirbiai ir amatininkai taip ilgėjosi kultūros šviesos -- savos spaudos, kad net gyvybėm rizikavo... Jiė nešė iš Prūsų per šautuvais saugojamą sieną uždraustas knygas pavojų nepaisydami, ir platino visame krašte, o daugeliui teko nukentėti: kalėjimas, Sibiras, kiti net savo galva apmokėjo tautinės kultūros šviesą. Ir nuostabu, kad vargingi pumoksliai tas kuklias knygeles mylėjo, kaip tikrą šventenybę brangino -- po daugelį kartų skaitė, idėjas dėmėdavo, išminties sėmėsi. Ir tuo būdu visa tauta pakilo, vienybės susijungė į kovą už savo teises. Nors savos inteligentijos taip nedaug buvo, bet draudžiamoji knyga tūkstančiais plito žmonių tarpe.

• O kaip dabar? Tėvynėje viskas komunizmo replėm apžnybta. Net ir partinių melu apterštą knygą lietuviai skaito, savą spaudą tebe myli ir -- jau išmokę atskirti pelus nuo grūdų, tik priversti tylėti. Jie ne tik skaito, bet moka sąmonėje atsijoti melą nuo tiesos. Ir ugdomi neapykantą skriaudikui pavergėjui, ant sprando užsidėjusiam rusui komunistui.

Tačiau laisvės šalyse pasklidę lietuviai -- praturtėję ir gausiai mokslus iširagavę, akademikus tūkstančiais beskaičiuoja -- deja, savai knygai meilės nerodo. Mūsų periodika stokoja ne tik skaitytojų, bet ir bendradarbių, o knygai vis sunkiau besirasirodyti. Dar veidmaniškai teisinamės: nėra laiko, knygos neįdomios, kalba persunki (nes nuo jos atpratome) ir tt. Jeigu rimtai pagalvotume, patys iš savęs gėdytumės, nes spaudos ir knygos stūmimas į paskutinę vientą rodo visuomenės kultūros labai žemą vardiklį. Nors paviršium jaučiamės dideli išminčiai ir mokame viską kritikuoti, gyvename kone karališkuose patogumuose, bet dvasioje daromės tikri elgetos, skurdžiai...

• Bent šiais knygnešių laimėjimo sukakties metais verta dar "pajudinti žemę". Bent ta dalelė, kurie dar nepradarę dvasios maistui skonio ir lietuviškai tebegalvoja, kurie pajėgiami tikrovę giliau išvelgti ir istorinę knygnešių karžygystę suprasti -- pasijudinkime iš miego ir išeikime žygį. Kaip anuomet vos maž susipratę su savimi didžiom pastangom visą tautą išbudino, taip ir dabar mums reikia pagailėti tos visuomenės daugumos, kuri jau ima nusigręžti nuo tautos kultūros versmių ir inertiskai išlietieja į bespalvę amerikizmo masę.

Kas darytina? Visų pirma reikia išvelgti nuosmukio priežastis. Kame buvo ligišiolinė mūsų klaida? Ar nereikia kurį kelio pabėgi pakeisti? Taip. Liaukimės dejuoti ir kartoti tą pačią nudilusią plokštelę: esą reikia, kad visuomenė labiau pamiltų knygą ir spaudą, kad pirktų ir neštų į lentynas namuose. Gana tų skystų žodžių, o reikia jau darbų. Vien pirkti ir lentynoj padėti knygą -- apgaulinga tezė. Tartum jei knygas išpirktume (iš pasigailėjimo autorių ar kitokio snobizmo), tai ir mūsų kultūra pakiltų? Oi, kiek namuose knygų nupirktų (arba knygų klubo atsiųstų), dailiai padėtų, deja, neperskaitytų! Nėra laiko? Bet laiko pakanka dažniems baliukams, privatiems pasivašnimams, kurie nuolatos konkuruoja tautinius renginius. Čia esminis plyšys: reikia knygas skaityti, jų turinui jau dintis, apie jas kalbėti, namie ir viešai diskutuoti, atliepius rašyti! Kitaip mūsų visuomenės dvasinis nuosmukis nesiliaus ir būsimė -- neverti knygnešių herojinės aukos!...

Štai vienas akivaizdus pavyzdys. Vienas populiariausių mūsų dabarties poetų -- Bradūnas. Ir dažnai leidina savo kūrybą, ir vis premijom pagerbiamas, ir gyvu žodžiu su savo poezija pasirodo, ir kultūros laikraštį redaguoja, žodžiu, yra rašytojų viršūnėje. O paskiausia jo knyga Po kalbis su karalium -- gilaus turinio ir gabiai apvaldytos formos poezija, išpūdingi Vyt. Virkau piešiniai, ypatingai dailus leidinys -- vos 600 egz. tiražo... O net ir turinys atitiko sostinės Vilniaus ir Gedimino laisvų sukaktį, vadinasi, ne kokia fantazijų abstrakcija, kuri būtų eiliam lietuviui mažai įdomi ar ką, o jautriai susieta su tautos gyvybės ištakom ir atremta į dabarties momento mūsų visuomenės pulsą. Autorius dažnai leidina savo knygas -- gerai žino skaitytojų kiekį. Vos 600... Ar nesusiėsimė? Ar nepasirysiėme nuo žodžių ir dejavimų galop eiti prie darbų?

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO
NEŠ NUOŠIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)

6 1/4% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.B.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

TRIUKŠMINGAS LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS (2)

ANTANAS JUODVALKIS

Pranešimus darė alfabetiškai tvarka. Iš 16 veikiančių apylinkių atstovus atsiuntė tik 10 — pačios artimiausios.

Auroros apylinkės pranešimą padarė Jablonskis. Apylinkė negausi, veikla silpna.

Bridgeporto — A. Būga. Apylinkė silpna, jaunimo neturi, i minėjimus nesilanko, sunku sudaryti valdybą, vargas darbas.

Brighton Parko — J. Šla-
jus. Apylinkė gyva ir veikli. Gausi nariais. Ruošiami minėjimai, daromi parengimai. Veikia mokykla. L.F. turi 1000 dol.

Cicero — A. Arštikytė (naujosios valdybos jauna atstovė). Apie praeities veiklą nieko neminėjo, bet metė žvilgsnį į ateitį. Palietė Naujųjų redaktorių ir korespondentus dėl jų rašinių apie Bendruomenę.

East Chicagos — P. Indreika. Apylinkė iškilmingai atšventė dvidešimtmetį. Organizacinis sugyvenimas neblogas. Jei ir pasipešam, bet i bendrą darbą stojam visi. ALTA ruošia Vasario 16 minėjimus ir visi jai talkina. B-nė ruošia Motinos Dienos, Baisiojo Birželio bei kitus minėjimus ir parengimus. Leidžiamas biuletenis, L.F. turime daugiau tūkstantinės, o mūsų apylinkės kvota senai išpildyta su dideliu kaupu. Jaunimas nesilaiko vietoje, o mokslus išėjęs išskrenda i 'šiltesnius' kraštus. Gerai veikia Religinė šalpa ir yra įjungta i apylinkę.

Gage Parko — Stončienė. Negausi nariais, bet susiklausimas geras. Rengia įvairius renginius ir minėjimus. Džiaugiasi kaimyninės Brighton Parko apylinkės parama.

Lemonto — Laukaitis. Apylinkė nėra gausi nariais, bet visi yra aktyvūs ir gyvi. Ruošiami minėjimai, pramoginiai renginiai, remiama mokykla. Apylinkės valdyba vykdo išipareigojimus ir gerbia aukštesnes valdybas (PLB, Krašto ir apygardos). Mokykla sulaukė šimtojo mokinio.

Darbotvarkėje numatytas laikas pasibaigė ir buvo padaryta pietų pertrauka (numatyta 45 min., bet užtruko visą valandą). Po pertraukos buvo tęsiami apylinkių pranešimai.

Marquette Parko — VI. Velža (naujosios valdybos pirm.). Trumpai pastebėjo, kad buvo ruošti minėjimai, parengimai ir kt.

Melrose Parko — Juknelis. Apylinkė negausi, bet ruošiami minėjimai, parengimai ir kt. Veikia mokykla. L.F. turi 1000 dol.

Waukegano — Petrolūnas. Apylinkė maža, bet rūpinamasi visais lietuviškais reikalais. Leidžiamas biuletenis. Geri santykiai su kitom organizacijom ir geri ryšiai su artimesnėm apylinkėm.

Suvažiavime nepasirodė atstovai iš šių apylinkių: East St. Louis, Hot Springs, Kenosha, Milwaukee, Rockford ir Roselando.

DISKUSIJOS

Pirmininkaujantis V. Kamantas pirmiausia leido trumpus paklausimus ir tik dėl pirmininko pranešimo, bet to nusistatymo neišlaikė. Atstovai pabėrė visą eilę jiems rūpimų klausimų. Dis-

dėtų naujų pastangų tarpusavio nesutarimams likviduoti. Gal būtų tikslu sušaukti naują susirinkimą ir išrinkti naują valdybą.

Valinskas paaiškino, kad prieš metus Marquette Parko apyl. susirinkimas juos išmetė iš valdybos. Jie metus kantriai laukė ir pastarajam susirinkime dauguma dalyvių anuos nušlavė ir išrinko naują valdybą. Prie ko prieisim, jei dabar dar rinksim trečią valdybą? Tegu anie laukia ir po metų, jei jų bus dauguma, galės išrinkti savo valdybą.

Jasaitis klausia, ar mūsų didžiausia Donelaičio lit. mokykla yra už bendruomenės ribų? I šį paklausimą atsakė Placas, kad tai priklauso švietimo Tarybai, o jis esąs tik Apyg. švietimo komisijos pirmininkas ir nieko negalės pasakyti.

Gautas pasiūlymas nutraukti diskusijas ir eiti prie Valdybos rinkimų. Pirmininkaujantis V. Kamantas pasiūlė balsuoti ir dauguma pasisakė už pasiūlymą.

VALDYBOS RINKIMAI

R. Kronui pasiūlius valdybą renkama iš 7 narių. Nominacijų komisijos buvo pasiūlyta i valdybą šie 7 asmenys: D. Dundzilenė, M. Jakaitis, R. Kronas, A. Šimkus, F. Valinskas, S. Jokubaitis ir A. Šatas.

Susirinkimas pridėjo K. Laukaitį.

Daugiau kandidatų neatsiradus sąrašas buvo uždarytas ir išdalinti balsavimo lapeliai. Vėliau, suskaičiavus balsus, i valdybą išrinkti visi pasiūlytieji, išskyrus S. Jokubaitį, kuris liko kandidatu. Jokių staigmenų nebuvo, nes išrinkti visi tie, kurie buvo surašyti lapelyje

ir saviškiams dalinami.

I Kontrolės komisiją perrinkti tie patys: A. Būga, K. Dočkus ir V. Šilas.

Grižtant prie nutrauktų diskusijų Juodvalkis iškėlė mokyklinio vadovėlio 'Mūsų nameliai brangūs' naudojimą mokyklose. Spaudoje plačiai buvo išnagrinėtas ir patarta jį iš mokyklų išimti. Kaip galėjo toks vadovėlis praeiti pro švietimo Tarybą ir gauti aprobatą? Kur čia šuo pakastas?

Placas, atsakydamas i paklausimą, pastebėjo, kad vadovėlis buvo verktinai reikalingas mokiniams. Buvo spausdinamas Romoje, Italijoje. Neaišku, kaip pateko tokios nuotraukos. Buvo sustabdytas, taisytas, bet nesant geresnio, naudojamas. Laidai išsibaigus, bus pataisytas, papildytas ir be trūkumų išleistas.

Einamuosiuose reikaluose girdėjau, kad buvo kalbama, bet buvau užimtas rezoliucijų komisijoje ir nežinau nei kas, nei apie ką kalbėjo. Prašau skaitytojus atleisti, kad šią dalelę turiu išleisti.

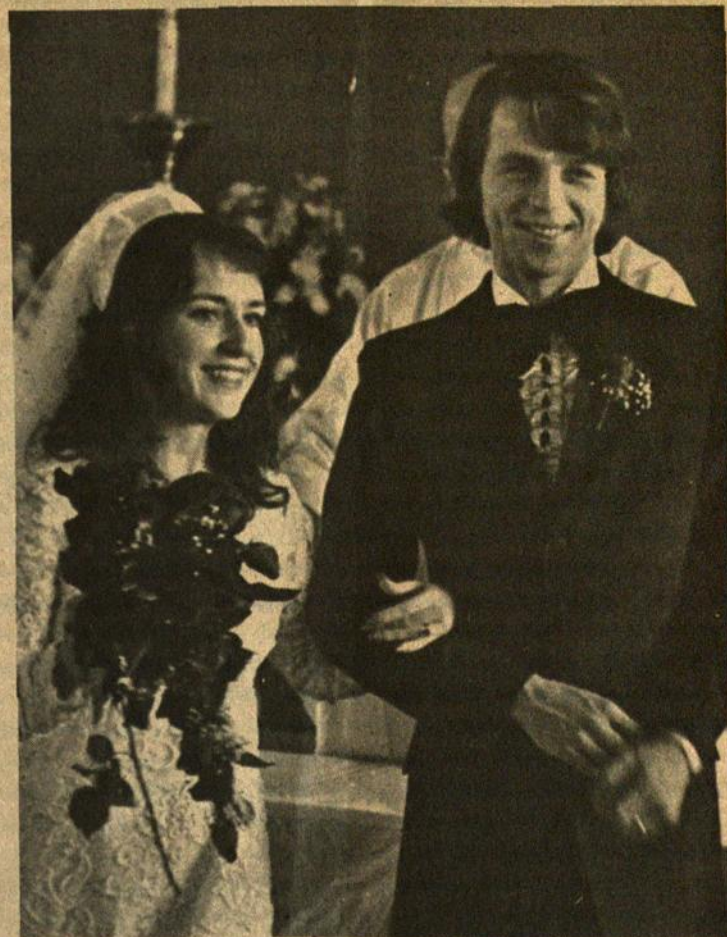
Rezoliucijų komisija buvo sudaryta iš Ardžio, Jakaičio, dr. Razmos ir Juodvalkis. Bubo pasiūlytos trys rezoliucijos ir susirinkimo visos priimtos.

Susirinkimas buvo baigtas tautos himnu.

Susirinkimas užsitęsė 6 valandas su 1 val. pietų pertrauka.

BAIGIAMOSIOS PASTABOS

Pradžioje, kaip minėjau, daliai atstovų apleidus susirinkimą, nuotaikos buvo labai nemaloningos, nors kai kas aiškiai džiūgavo ir net 'burbė'. Ištikrųjų, nei vieniems

Detroite balandžio 20 d. šv. Antano bažnyčioje susituokė Alfonso ir Elenos sūnus Linas su Edvardo ir Emilijos Rėklių dukra Vida. Nuotraukoje abu jaunieji.

J. Gaizučio nuotrauka.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIŲS

ANTANAS GRINIUS

Velykose studentai Kultūriname Centre turėjo su rengė šokių ir talentų pasirodymus. Pasirodyme I vietą laimėjo studentų oktetas "Vakaro Garsai". Šokiams grojo Rimas Kasputis ir Andrius Čerskus.

Jonas Urbonas ir studentas Viktoras Nakas priimti i Lietuvių žurnalistų Sąjungą. Jonas Urbonas spaudoje bendradarbiauja nuotraukomis ir korespondencija. Viktoras Nakas bendradarbiauja spaudoje ir yra laimėjęs Daužvardžio fondo premiją.

ALRK "Lietuvių Balsas" balandžio 7 d. susirinkime sekretorių išrinktas Juozas Lesčinskas ir rašant kores-

pondenciją netyčiomis prasiėjo.

Jūrų šaulių 'Švyturio' kuopa balandžio 20 d. Lietuvių Namuose turėjo surengusi savo tradicinį pavasarinį balių su šokių konkursu. Konkurso komisiją sudarė: Ona Vitkienė, Julija Bliudžiuvienė ir Antanas Sukauskas. Konkurse premijas laimėjo. Šokant polką pirmą vietą — Rimša Antanas ir Skurulenė Berta, antrą vietą — Atkočiūnas Vincas ir Telyčėnienė Ada ir trečią — Acus Jonas ir Kulbėkienė Vera. Valsą šokant laimėjo: I vietą Vincas Atkočiūnas ir Ada Telyčėnienė, II vietą — Julius Rimkūnas ir Gabrelė Rimkunienė ir III vietą — Jonas Balsys ir Angelė Šukienė.

Tango šokant laimėjo: I vietą Algis Macionis ir Mabli Macionienė, II vietą Ona ir Liudas Seleniai ir III vietą — Petras Bliudžius ir Angelė Šukienė.

Vaišino ir svečius aptar-navo: V. Kulbokienė, V. Sulčienė, L. Banaitienė, A. Kavaliauskienė, C. Karbaliuskienė ir parengimų vadovas J. Kinčius. Dalyvavo netoli 100 svečių.

TURRET LATHE OPERATOR MACHINIST

First and second shift, full and part time. Company paid benefits.

THE THOMPSON CORPORATION

5201 Richmond Rd.
Bedford Heights, Ohio
216-292-7300

(34-35)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590

(212) 581-7729

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street — 435-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street — 342-4240
- BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue — 467-6465
- BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue — 895-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue — 486-2818
- CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street — 376-6755
- CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St. — 925-2787
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue — 771-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue — 365-6780
- FARMINGDALE, N. J. — Freeewood Acres, Rt. 9 — 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue — 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue — 249-6216
- LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue — 385-6550
- NEWARK, N. J. — 378 Market Street — 642-2452
- NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue — 674-1540
- NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue — 475-7430
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue — 769-4507
- RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue — 381-8800
- SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue — 257-6320
- SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street — 475-9746
- TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue — 392-0306
- UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street — 732-7476

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50th Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

MARGUČIO KONCERTO CHICAGOJE ISPŪDŽIAI

Radijo valandėlės Margutis sumanymai ir įvairūs parengimai pastaruoju metu Chicagoje susilaukia nemažų pasisekimų. Petras Petrutis – radijo valandėlės vadovas suranda vis ką nors naujo, negirdėto. Jo suruoštas trijų solisčių koncertas Chicagoje, sutraukė pilną Jaunimo centro salę klausytojų, kurie turėjo progos pabendrauti su mūsų jaunaisiais menininkais. Per spaudą ir radiją pravesta skoninga reklama neapvydė klausytojų. Tik keletas prieš koncertinių pastabų spaudoje apie šešiolikametę dainininkę Pakalniškytę, kuri jau suskubo surinkti apie 200 aukso ir sidabro meda-

ANTANAS NAKAS

lių už savo dainavimą, ir daugybę pripažinimo diplomų, mane pribloškė, nu-
teikė liūdnei, pradėjo svaig-

nininkė Pakalniškytė savo pirmam pasirodymui pasirinko labai margą programą. Net ir lietuvių kompozitorių dainos, kurios dominavo programoje, nebuvo vienodo meniško lygio. Gir-

Smuikininkė Brigita Pumpolytė ir akompaniatorius muz. D. Lapinskas. D. Vakarės nuotrauka

ti galva ir pakilo kraujo spaudimas iš baimės, kad nepajėgsiu teisingai įvertinti dainininkės gabumų ir dėlto koncertą nenorėjau eiti. Bet koncerto organizatoriaus padaras visgi nuėjau ir nebuvo jau taip blogai. Šios trofejos ateities dainininkės karjeroje, be abejo turės reikšmės, o dabar džiaugsmas jai pačiai ir jos tėvams.

Dainininkė pradėjo programą padainuodama ariją iš "Figaro Vestuvės". Tačiau mano dėmesį iškart patraukė ne tiek dainininkė, kiek akompanatoriaus Lapinsko, jautrus, mozartiškas akompanimentas, kuris ir kituose koncerto numeruose solistus lydėjo, tik labai retai kur pasiduodamas egzaltaciniai pagundai.

Gal norėdama daugiau įtikti Chicagos publikai, dai-

dėjome ir svetimtaučius kompozitorius: Lehara, Saderi, Rodgers operetinio pobūdžio daineles prie kurių buvo prikergtas ir Šubertas.

Imant dėmesin Pakalniškytės amžių, ji yra pažengusi dainininkė su kiek kiektoku viršutinių gaidų skambėjimu ir silpniau skambančiomis žemutinėmis gaidomis. Turint savotišką balso tembrą, abejoju ar jai pasiseks kada nors ateityje apvaldyti koloratūrinio balso savybes. Koncertantė turi gerą frazuotę ir nemažą ekspresiją, tačiau dar netobulą svetimų kalbų dikciją.

Antrosios solistės pavarde man kažkodėl sunku ištartį, vis painiojasi liežuvis. Turiu galvoje smuikininkę Brigita Pumpolytę. Ji puikiai atliko Saint - Saenso

"Rondo capriccioso", parodydama savo smuikavimą, kad ji yra gera menininkė, turinti gerą techniką, gražų toną ir skoningą veikalo interpretaciją. Rondo su Lapinsko geru akompanimentu praskambėjo visu savo grožiu. Gaila, kad negirdėjome Brahmsio. Vėliau smuikininkė pagrojo ispanų smuikininko - kompozitoriaus veikalo "Zigeunerweisen", populiarų kūrinių, kurį pats kompozitorius grodavo savo koncertuose. Ši veikala kompozitorius sukrovė daug smuiko technikos privalumų: graži kantilena, techniškai sunkūs pasažai su pizicato (grojimas, virpinant stygas dešinės rankos pirštu). Tik solistei uždėjus ant stygų surdinę – garsui slopinti, kažkodėl nepasigirdo labiau aksominio, duslesnio stygų skambėjimo. Solistę dabartiniu metu galima prisikaityti prie geriausių Pabaltijos moterų smuikininkių. Ji turi dar vieną gražų, labai retą pas menininkus privalumą: sunkios technškai pasmuikuoti vietos, jos veide išsiskiria malonią nežymią šypseną, kuri, turbūt, jai lengviau padeda išbristi iš pasitaikiusių sunkumų ir jos smuikas vėl

(Nukelta i 6 psl.)

GAIDELIO CHORO KONCERTAS

Kai paskutiniuoju laiku lietuvių meniniai vienetai išeivijoje vieni po kito gėsta, tenka pasidžiaugti Brocktono Šv. Kazimiero parapijos klebonu Petru Šakaliu, kuris pasikvietė komp. Julij Gaidelį vadovauti parapijos chorui.

Stebint Brocktono Šv. Kazimiero par. choro vėliausiąją veiklą, prasikiša akivaizdus faktas, kad jo dažnėjantis muzikinių vertybių pristatymas Bostono lietuvių kolonijai vis labiau niveliuoja Bostono ir Brocktono geografinį atskirumą. Beje, juk net ir tuo geografiniu požiūriu, kaip choro vadovas komp. J. Gaidelis, taip ir dalis jo choristų, tik dar visai neseniai yra nuo Bostono 'atplyšę'. Savo pasirodymais Bostono televizijoje ir koncertų viešnagėmis, tas choras vis labiau iširikiuoja ir išpilietina, kaip sakytumėm, didžiojo Bostono metropolijos integralus kultūrinis padalinys. Savo meilę nenužeminto standarto Bostono kultūrinėms tradicijoms Gaidelio choras žada pademonstruoti savo nauju užmoju -- didesnio masto koncertu, š.m. gegužės 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos III aukšto au-

ditorijoje 7 v.v. Šiame pava-sariname koncerte choras, be visos pynės idomių dainų, kurių trys bus atliktos su solo partijomis (Eikinas, Grinkus ir Radzevičius), parodys net dvi autentiškas lietuviškas kantatas: tai naujausioji Vl. Jakubėno Velykinio atgimimo džiugesiu gaudžianti Prisikėlimas ir visad užu lietuviškos širdies tverianti Stasio Šimkaus kantata Atsisveikinimas su Tėvyne. Tai vienas pačių populiariausių Šimkaus kūrinių, kuriam, kur tik jis beskambytų, visad lemta būti tėvynainių širdžių audrintoju ir graudentoju. Paprastumu ir nuoširdumu persunkti, jokių gražbylišku mandaravimų neprigožti vysk. Baranausko žodžiai kažkaip prilipo prie Šimkaus imlios aukštaitiškos širdies ir kūrybiškai išsiveržė ilgesingos, gaivališkos nuoširdžios muzikos srovė. Tai lietuvių emigruojančio iš savo tėvynės, jautrus atsisveikinimas su savo šeima ir namiškiais. Atseit, tai tas liūdnas epizodas, tūkstančiais kartu atsikartodavęs netolimoj mūsų praeityje. Tėvynę apleidžiantį brolielį, turėdamas vokaliai nelengvą partiją kantatoje, atstovauja solistas baritonas. Su juo į graudų dialogą išpina sėsėlė -- solistė sopranas, motina, o taip pat kiti namiškiai bei kaimynai, kuriems subtiliai atstovauja keturbalsis mišrus choras.

Šios kantatos emocinis mūsų širdžiai artimas bei aktualumas ir į jos muzikinį apipavidalinimą įsijungimas tokių brandžių solistinių pajėgų, kokiomis yra Daiva Mongirdaitė-Richardson ir Stasys Liepas, rodos, neturėtų apvilti muzikinio meno mylėtojų lūkesčių.

Solistams ir chorui akompanuos jaunas pianistas Saulius Cibas. (ve)

Sol. Anita Pakalniškytė. D. Vakarės nuotrauka

Šokėja Violeta Karosaitė atlikusi savo sukurtą baletą "Geografijos pamoka". D. Vakarės nuotrauka

Issue 5 duoda mums \$10 už \$1 prilygstamame fonde.

Issue 5 yra atnaujinimas County Health and Welfare Levy.

Tai nėra nauji taksai ir nieko daugiau jums nekainuoja.

Tai galioja Cuyahoga apskrity jau 35 metai, padedant žmonėms tokiems kaip jus. Tai atneš \$100,000,000 mūsų apskričiai prilygstamame fonde ir bendrame valstijos ir federaliniame fonde. Už kiekvieną lokalinį dolerį, gautą šioje rinkliavoje, \$10.00 iš valstijos ir federalinio fondo gauna mūsų apskritis.

Ką padaro šie pinigai? Jie

padeda žmonėms, kurie dėl kurių nors priežasčių negali sau padėti.

Kadangi jie yra jauni ir reikalingi pagelbinių ar adoptavimo namų, apsaugos nuo apleidimo ir išnaudojimo, ir įstatymą į tikrąją kryptį, nuo nusikaltimų, laimingą produktyvų gyvenimą.

Kadangi jie yra seni, arba invalidai, arba akli.

Kadangi jie yra kritiškame laikotarpy ir reikalingi laikinos paramos.

Rinkliava taip pat remia

sveikatos centrus ligoninėse, kaip Metropolitan General, Highland View, Sunny Acres, Chronic. Illness Center, TB klinikose ir pediatriinėje klinikoje. Patarnavimai kuriais tūkstančiai žmonių remiasi šiuo metu išsilaikymu.

Jūs gal niekad asmeniškai nepasinaudosite šiomis galimybėmis. Bet kada jūs balsuojate už Issue 5, jūs užsitikrinate, pagalba, jei kada būsite jos reikalingi ir jūs padedate stiprinimui savo bendruomenės.

Gegužės 7, balsuokite taip už Issue 5.

XXIV ŽAIDYNIŲ NEW YORKE APŽVALGA

Šiaurės Amerikos lietuvių metinėse pirmenybėse dalyvavo virš 400 sportininkų, priklausančių 16 skirtingų klubų iš 13 Amerikos ir Kanados. Buvo rungtyniauta krepšinio, tinklinio ir šachmatų šakose, vyrų, šachmatų šakose, vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių grupėse.

Didžiausią žaidynių staigmeną pateikė šeimnininkai newyorkiečiai, laimėdami patį svarbiausiąjį – vyrų A klasės krepšinio meistrerio titulą. New Yorko Lietuvių Atletų Klubas komanda, sudaryta daugiausia iš jaunių amžiaus žaidėjų, skynė sau kelią į laimėjimą, nugalėdama Toronto Aušrą 61:60, Chicago Nerį 77:70 ir baigmėje įtikinančiai supliekdama Bostono L.P.K. 105:90 (57:39) pasekme.

New Yorko komandinis žaidimas pirmose rungtynėse buvo skystokas, bet su kiekvienom sekančiom rungtynėm matėsi stebėtina pažanga.

Baigmėje New Yorko vyrai išvystė pasigėrėjimo vertą susižaidimą ir pasiekė puikių individualinių pasekmių. Aštuoniolikmetis Robertas Misevičius jau per rungtynių puslaidį buvo apdovanotas Geriausio Žaidynių Krepšinio taure. Misevičius neapvyllė į jį sudėtų vilčių ir baigmėje prieš Bostoną sukrovė 40 taškų. Paskui jį sekė visapusiškai puikus žaidėjas, 17 metų amžiaus Geraldas Mikalauskas, su 33 taškais. Po to – Jonas Beleckas 14, Gintaras Miklas 10 ir P. Torney 8 taškai. Kiti L.A. Klubas žaidėjai, padėję iškovoti meistrerio ti-

tulą: S. Skeivys, V. Sedlikas, R. Krulikas ir R. Labutis. Bostono L.P. Klubas baigminio žaidimo pasekmės: Baškauskas 33, Gineitis 19, Analaukas 16, A. Baika 6, Barūnas 6, Palulis 4, Vileniškis 4, ir Šarelis 2 taškai.

Vyrų B klasės krepšinio meistrerių tapo Cicero Vėtra, baigmėje nugalėjusi Hamiltono Kovą 87:75 pasekme.

Jaunių A grupės miestelis – netikėtai stipri Detroito Kovo komanda. Kovas pasiekė titulą, nugalėdamas New Yorko L.A.K. 51:49, Chicago Lituanicą 38:27 ir baigmėje Chicago Nerį 68:50. Reikia pastebėti, kad Kovo jaunių komanda atstovavo Detroitui ir vyrų A klasėje, bet, laimėjusi prieš Rochesterio Sakalą, suklupo prieš Bostoną 50:63 pasekme.

Jaunių B grupės laimėtojas – Chicago Lituanica, prieš Hartfordo Grandį 40:33.

Jaunių C Grupė iš keturių komandų laimėtoju tapo Chicago Neris, su 34:19 pasekme prieš New Yorko L.A.K.

Mergaičių A grupės dalyvavo net penkios komandos. Laimėtojas – Hamiltono Kovo merginos, prieš Toronto Aušrą 30:12.

Tinklinio pasekmės: Vyrų grupė – I v. Bostonas, II v. Baltimorė, III v. Philadelphia. Moterų grupė – I v. Clevelando Žaibas, II v. Cicero Vėtra, III v. Chicago Neris. Mergaičių A – I v. Cicero Vėtra, II v. Clevelando Žaibas, III v. Chicago Neris. Mergaičių B – I v. Cicero Vėtra, II v. Clevelando Žaibas, III v. New Yorko L.A.K.

Šachmatuose rungėsi tik tai New Yorko ir Bostono žaidėjai individualinėse pirmenybėse. Iš viso dalyvavo 13 šachmatininkų. I vietą vyrų grupėje laimėjo Leonavičius (Bostonas), II v. Sakalas (N.Y.). Jaunių grupėje I v. Girnius, II v. Navickas, abudu iš Bostono.

XXIV žaidynės buvo sėkmingai pravestos dėka energingo Rytų Apygardos Sporto Vadovo Prano Gvildžio. Jam efektingai talkininkavo varžybinis komitetas, vadovaujamas Rimo Vaičiūčio ir organizacinis komitetas, kurio vadovas buvo Ignas Gasiūnas. New Yorko Lietuvių Atletų Klubas buvo žaidynių šeimnininkai. Alg. Š.

LIETUVIS ŽURNALISTAS

Išėjimo spaudos pasaulyje iš spaudos darbo dalinai gyvena tikrai spaudinių redakciniai kolektyvai. Jie sudaro tą žurnalistinio darbo nugarkaulį, kuris atlaiko išveikšios spaudos organizmą.

Savo tipografinė kokybė, temų gausumu gyva ir smulkiausių pasaulinės politikos įvykių prezentacija, studijškumu, dažna diskusine dvasia, iliustracijomis – išveikšioji spauda nepaprastai kontrastuoja okupuotame krašte leidžiamai sovietinių motyvų spaudai lietuvių kalba. Išveikšioji dienraščiai, dukartsavaitiniai, savaitraščiai, savo žinių gausa, eilučių skaičiumi, tipografinė kokybė labai skirtingi nuo anemiškų sovietinių keturlapių, murzinų, prasto popierio ir skurdžios informacijos. Vien tikrai eilučių skaičiumi, rūpestingai tai apskaičiavus, išveikšioji informacija per savaitę pateikia žinių sumą tris prieš du! (Neskaitoma lokalinė sovietinė spauda, užsienin neišleidžiama, bet mums gerai žinoma, daug skurdnesnė už centrinius spaudinius).

Sovietinės spaudos darbe matome labai gausų darbininkų skaičių. Jų eventualūs talentai neišnaudojami. Jų reikiuimi stotomi barjerai. Pav. per visus centrinius spaudinius eina Suslovo ar Brežnevo kalbos. Tą savaitę visi spaudos bendradarbiai... bedarbiai! Nei vietos kur rašyti, nei tas kalbas komentuoti. O tos kalbos, kurios periodiškai užtvindos spaudos puslapius, oho, didumu gero romano turinys!

Išėjimo spaudoje redakciniai kolektyvai maži. Pagal išėjimo redakcinio kolektyvo apkrovimą tokiai vilniškei "Tiesai" redaguoti užtektu... dviejų redaktorių. Tuo tarpu vilniškės "Tiesos" kolektyve dirba ir plūša per... šimtą vyrų!

Greta redakcinių kolektyvų išėjimoje itin spartus yra spaudos bendradarbių reikiškasis. Rūpestingai paskaičiavus tokių aktyvių bendradarbių yra keli tuzinai. Vieni eina lokalinių korespondentų pareigas, kiti paliečia bendresnio pobūdžio poreikius, tretie atlieka tikrai puikių skiltininkų arba kolumnistų pareigas. Margas ideologinis ir cenzūrų nevržomas reikiškasis talkina mūsų spaudai tvirtai ir įdomiai vertinti politikos ir kultūrinio gyvenimo įvykius. Nenuostabu, kad redakciniams kolektyvams ir visai spaudos bendradarbių masei rūpi bendri profesiniai interesai. Tam reikalingi tenkinti atstatyti spaudos bendradarbių sąjungą, pasivadinti "Lietuvių žurnalistų sąjungos" vardu.

Sąjunga leidžia savo biuletenį "Lietuvio žurnalistas". Štai prieš kiek laiko skaitytojus pasiekė šių metų sausio mėn. laida (Nr. 4-10). Tai 32 puslapių leidinys imponuojantis išveikšios spaudos bendradarbių reprezentantais. Iliustracijos, rašinių atnauka, temų margumynas, nejučiomis verčia susidomėti ir perskaityti. Leidinio viršelyje, kur dabarčiai atstovauja kun. dr. J. Prunskio nuotrauka, susišaukianti su ateitimi: su trijų jaunių spaudos bendradarbių atvaizdu. Tarp iškilnių mūsų spaudos darbininkų randame plačią anotaciją, skirtą Emilijai Čekienei. Juk tai vienintelė lietuvių publicistė, išleidusi savo publicistinių raštų tikrai imponuojantį tomą "Kad ji būtų gyva".

Leidinio turinyje randami familiariški mūsų laikininkų vardai: Jurgis Janušaitis, kun. Juozas Vaišnys, S.J., spaudos mecenatas prel. J.A. Karalius, kun. V. Bagdanavičius, MIC, kun. Pranas Garšva, Jūratė Statkutė de Rosales, Alfonsas Giedraitis, kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP., Algirdas Gustaitis, Petras Kleinotas, SJ, Balys Gražulis, dr. G. Valančius, Vytautas Kasniūnas...

Temos, surištos su bendradarbiavimu periodikoje, praplėtos dargi perspaudinimais iš senųjų definicijų (Iz. Tamošaitis, A. Smetona) sudaro esminę laidos tematiką. Ona Matelionytė platokai apžvelgia braziliosios "Mūsų Lietuvos" istoriją. Dr. G. Valančius iškelia poeto Petro Karužos redakcinio darbo bruožus, kas yra naujovė mirusio poeto biografijoje. Mirusiųjų skyrelis rodo laiko negalėstingumą. Ar atsvers tuos nuostolius jaunųjų spaudos talentų atradimai ir jų rūpestinga globa? Nelabai tiktu spaudos bendradarbių spaudinį skirt literatūrinių knygų recenzijoms.

"Lietuvio žurnalistas" rodo neabejotiną išveikšios spaudos bendradarbių norą burtis, jausti savo profesinį bendrumą, nepasiduoti apatijai. Netikėtai spaudos baltai, bet ir "Lietuvio žurnalistas" įrodo išveikšios spaudos bendradarbių kūrybingumą. R. Daigūnas

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Clevelando skyriaus ir Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos ruoštas pavasarinis balius žada tapti tradicija Clevelando visuomeniniame gyvenime. Rengėjai, daugeliui pageidaujant, jau ruošiasi tokį balių suruošti ateinančiais metais per Atvelykį. Nuotraukoje vaizdai iš šių metų balius, pora stalų su svečiais. Iš kairės: dr. Gr. Pauliukonienė, dr. A. Čeičys, L. Bloženė, dr. Ed. Lenkauskas, p. Čeičienė, dr. V. Bložė, M. Lenkauskienė, inž. R. Pauliukonis, p. Ūsienė, arch. A. Liutkus, I. Kuprevičienė, arch. V. Ūsas, E. Liutkienė, muz. A. Kuprevičius, R. Degesenė, dr. J. Maurukas, D. Maurukienė ir dr. D. Degėsys. J. Garlos nuotrauka

• ALT Los Angeles skyriaus metinis susirinkimas įvyks gegužės mėn. pabaigoje. Organizacijos prašomos pasirošti atsiųsti atstovus.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 4 D. A. Kairio drama iš 1941 m. sukilimo, Naujapapijos salėje.

GEGUŽĖS 11-12 D. Skulptoriaus P. Baltunio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje, Rengia Korp. Giedra.

GEGUŽĖS 11 D. LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 12 D. Šv. Jurgio parapijoje pietūs klebonui kun. B. Ivanauskui pagerbti.

GEGUŽĖS 18 D. Ramovėnų vakaronė Lietuvių Namuose.

GEGUŽĖS 19 D. Motinos dienos minėjimas, Rengia šaulių kuopos moterų sekcija Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

GEGUŽĖS 25 D. 7 v.v. Lietuvių Namuose kun. G. Kijausko paskaita.

GEGUŽĖS 26 D. Naujosios parapijos klebono kun. J. Angelaičio jubiliejus.

BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas.

BIRŽELIO 9 D. Lietuvių Namuose 4 v.p.p. Clevelando šaulių kuopos susirinkimas.

BIRŽELIO 23 D. Pensininkų klubo Joninės.

BIRŽELIO 30 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

LIEPOS 14 D. L.V.S. Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė. Lake Shore East Park Club.

RUGSEJO 7 D. Birutėčių parngimas.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsiunčiamas pašto dėžutė — P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigus, adresuokite:

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

MARGUČIO...

(Atkelta iš 5 psl.)

pradeda dainuoti, primindamas mums surastą senam smuikė įrašą: "Arbor viva, tacui, mortua cano" (kuomet buvau dalis gyvo medžio – tylėjau, dabar miręs dainuoju). Monti čardasą patinęjau apibudinti...

Negalima sutikti su Nitzshes tvirtinimu, kad moters sutvėrimas buvo antroji Dievo klaida. Violeta Karosaitė su savo "Geografijos pamoka", kurios šokį ji sukūrė, irodė, kad ji nėra klaidą, bet gera balerina, sugėbanti pavirsti šokyje į sustingusią statulėlę, o vėliau vėl grakščiai atgyti. Jos gabumus, jau be mūsų pagalbos, įvertino amerikiečių kompanijos, jų tarpe ir Ruth Page baleto vienetas, kuris šoka Lyric operoje.

Skonings dekoracijos, geras scenos apšvietimas ir gerai parinkta muzika, vikrus balerinos kostiumų pakaitimas, t.y. nusirengimas ir apsirengimas čia pat scenoje, atliekant įvairių tautų šokių, nei man, nei netoli manęs sėdinčiam dr. S. Aliūniui, nei kunigams ir vienuoliams bei kitiems vyresnio rango padoriams piliečiams, nesukėlė baimės, jog Violetai šaus į galvą mintis pasiversti dabar madinga "strikere" ir su Ievos kostiumu, (jei ji kada nors rojuje koki turėjo) palakstyti scenoje. Viskas buvo atlikta elegantiškai ir estetiškai. Net ir nereikalingų moteriškų rūbų numetimas į scenos užkampį reikėjo priskaičiuoti prie išraiškos šokio atributų.

Po šio pavykusio Margučio koncerto norėtusi solistams, Lapinskui ir Margučio vedėjui Petručiui priminti Anatol France posakį, kurį jie, be abejo, žino: "Žinoti tai yra mažmožis, bet fantazija ir polėkis menininkui yra viskas".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• A. Jasiūnienėi sunkiai susirgus, buvo paguldyta į Richmond Heights General Hospital, kur jai padaryta svarbi operacija. Dr. Juodėnio ir dr. Degėsio stropioje priežiūroje pamažu sveiksta.

• Dennis E. Eckart, nuširdus lietuvių bičiulis, kandidatuoja į State Representative 18 districte. Jis yra remiamas automobilių darbininkų unijos, demokratų komiteto.

Jis yra mokėsis St. Joseph High School, Xavier

Šv. Jurgio šventėje Pilėnų tunto vilkiukai P. Janavičius ir P. Kempė duoda išodį. V. Bacevičiaus nuotrauka.

PAVASARIO ŠVENTĖ CLEVELANDO SKAUTIJOJE

Kaip ir kasmet, šiemet Pilėnų tuntas rengė visai Clevelando skautijai šv. Jurgio šventę. Bažnyčioje susirinko uniformoti Neringos, Pilėnų ir jūrų Klaipėdos vietininkijos apie du šimtai skautų su vadovais. Klebonas kun. J. Angelaitis pamokslą pasakė apie šv. Jurgį ir priminė eiti ir skautams šv. Jurgio keliais.

Po pamaldų visi nužygiavo į Naujuosius Lietuvių Namus, kur B. Mainelienės ir L. Nagevičienės rūpesčiu buvo gražiai apkrėtas atvelykio stalas su įvairiais

University ir baigęs Cleveland Marshall College of Law.

Gegužės 7 d. balsuokite už Dennis E. Eckart.

valgiais ir pyragais. Kun. P. Dzegoraičiui sukalbėjus malda ir palaiminus valgius, visi sėdo vaišėms.

Pavalgius sekė oficialioji dalis. Į paskautininkų laipsnius buvo pakelti vadovai: J. Pažemis ir G. Puškorius. Jie davė skautininkų išodžius ir kaklaraščius jiems užrišo v. s. V. Šenbergas. Ilgus metus dirbą Pilėnų tėvų komiteto nariai B. Mainelienė ir J. Gudėnas buvo apdovanuoti "Už Nuopelnus" ženklais. D.L.K. "Vytauto" dr. vės skautai kandidatai J. Janavičius, K. Gudėnas, V. Kavaliūnas ir E. Simantis davė skautų išodžius, jaun. skautai P. Janavičius ir P. Kempė davė išodžius gaudami raud. kaklaraščius. Taip pat veiklesni skautai ir jūrų skautai buvo apdovanoti "Pažangumo" ir "Vėliavos" ženklais. Buvo pakviesti ir du amerikiečiai su paskaitom. Mes sakome, kad lietuviai daug kalba — bet tie amerikiečiai visai ne į dienos tema per ilgai kalbėjo.

V. Bacevičius

• Adv. Frank G. O'Bell (Obelenis) plačiai žinomas Clevelando lietuviams, kandidatuoja į Court of Common Pleas teisėjus. Jis yra remiamas Cuyahoga County Democratic Party, italų, lenkų, vengrų organizacijų. Neužmirškite gegužės 7 d. rinkimuose balsuoti už adv. Frank G. O'Bell.

• Už Issue 5 kviečiami balsuoti visi gegužės 7 d., nes tai neapkraus naujais mokesčiais, o padės gauti iš federalinio fondo pinigų.

Issue 5 yra tik atnaujinimas apskrities sveikatos ir gerbuvių rinkliavos, kurioj gautas 1 dol. duoda iš federalinio fondo 10 dol.

Šie pinigai yra skirami jaunų ir senų pagalbai. Plačiau skaitykit šiame numery spausdinamame skelbime.

• Aloyzo Barono naują prozos knygą "Šilko tinklai" (\$4.50) ir Julijos Švabaitės poezijos rinkinys "Septyni saulės patekėjimai" (\$3.50) neseniai išėjo iš spaudos. Kreipkitės pas platintojus, arba užsisakykite tiesiog Ateities leidykloje, 17869 Goldwin, Southfield, Mich. 48075.

ELECT

DONALD P. MULL

A man of honesty and integrity

JUDGE

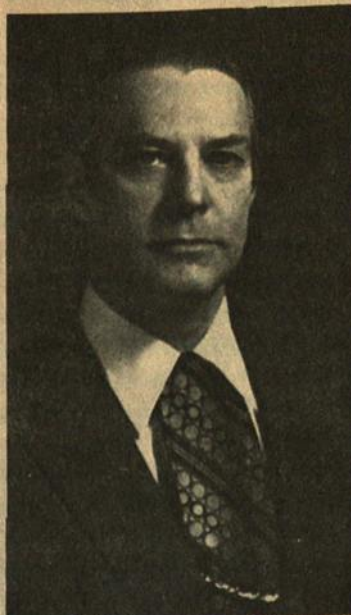
CUYAHOGA COUNTY COURT OF COMMON PLEAS
DEMOCRAT

- Born in Cleveland, Lithuanian descent
- Married, family, active church member
- Holy Name High School
- John Carroll University
- Ohio State University, B.B.A.
- Wake Forest Law School, Juris Doctor
- 22 year law practice, all courts
- Interim Judge, Garfield Heights Municipal Court
- Past director, Superior Savings and Loan Association

ELECT A FULL-TIME JUDGE

ENDORSED BY

Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County
Cuyahoga County Hungarian Democratic Club
Slovak League of America — Branch 126
Cleveland Hungarian League
32nd Ward Democratic Club
Polish Americans, Inc.

Donald P. Mull

Co-Chairman: Joseph M. Cajka, Jr., 4541 E. 104 St., Garfield Hts., Ohio

• LB Ohio apygardos suvažiavimas įvyks ne gegužės 12, bet 11 d.

• Skulptoriaus P. Baltuočio kūrinių paroda įvyks Clevelande gegužės 11 ir 12 d. Europa Travel Service patalpose. Rengia Korp! Giedra. Visa lietuvių visuomenė maloniai kviečiama į parodą atsilankyti.

PARDUODAMA BALTIC DELICATESSEN

Gera proga įsigyti prienamomis sąlygomis gerai išvystytą biznį lietuvių rajone Clevelande, East 185 St.

Dėl informacijų kreiptis į Čipkus Realty, tel. (216) 943-0910.

• Perkant, ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Brick, 2 family 5x5 with two large bedrooms and 1/2 bath on third floor—2 car brick garage \$44,500 East 185 St. & Lake Shore Blvd. area. Selling to settle Estate. Shown by appointments: 2:30 to 5:00 p. m. Call 481-5502; 6:00 to 8:00 p. m. Call 481-7565. (33-35)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OF
1ST CLASS SKILLED
Automatic screw machine set up men on New Britain & Brown & Sharp. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Paid holidays Paid Insurance Paid Vacations Experience Necessary
MACHINE TOOLS SPECIALTIES
1516 Southeast 89th St.
Oklahoma City, Okla. 73149
(405) 631-3628 (29-35)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
TOOL MAKERS
Experienced on gages & fixtures
LATHE HANDS
DAY SHIFT

No Die makers
UNION CHOP
8 Years Experience
Complete fringe benefits
ELECTRIC CO.
LANGLOIS
12730 Arnold
(Corner of Glendale and Arnold)
Redford Township, Mich.
313-538-2180 (34-37)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.
Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★
Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★
Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★
Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRĄ DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

ELECT Dennis E. Eckart

FOR STATE REPRESENTATIVE
District 18

ENDORSED BY

- UNITED AUTO WORKERS
- CUYAHOGA COUNTY DEMOCRATIC EXECUTIVE COMMITTEE
- WARD 32 DEMOCRATIC CLUB

- EDUCATED
ST. JOSEPH HIGH SCHOOL
XAVIER UNIVERSITY
CLEVELAND MARSHALL COLLEGE OF LAW
- PRESIDENT OF CLEVELAND FEDERATION OF SNPJ LODGES
- PAST MEMBER OF TEAMSTERS UNION LOCAL #507 Fisher Foods

DISTRICT 18 INCLUDES
ALL OF EUCLID
ALL OF RICHMOND HEIGHTS
ALL OF CLEVELAND WARD 32
PRECINCTS A B C M N of WARD 26
(CLEVELAND)

Sec'y Jay Sweet, 361 East 210th Street Euclid, Ohio

ENDORSED DEMOCRAT

THOMAS J.

PARRINO

FOR JUDGE — COURT OF APPEALS

Joseph M. Kovach, Comm., 13585 Sheldon, Cleve., O. 44130

NEPRALEISKITE PROGOS!

Šį šeštadienį, gegužės mėn. 4 d., 7:30 val. vak.

NAUJOSIOS PARAPIJOS SALĖJE (NEFF RD.)

HAMILTONO AUKURO TEATRAS VAIDINS A. KAIRIO DRAMĄ

"ŽMOGUS IR TILTAS"

Maloniai kviečiame visus atsilankyti. Apatinėje salėje veiks užkandinė ir baras. Vietas galima rezervuoti pas J. Žilionį tel. 486-5275.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAI

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

"TAUTINĖS MINTIES KELIU" RĖMĖJAI

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ruošiamam "Tautinės Minties Keliu" leidiniui išleisti savo įnašais šiomis dienomis atsiliepė šie ALT S-gos skyriai ir asmenys, kurių pavardės bus įrašomos į knygą:

Mecenatai, aukoję 100 dol. — ALT S-gos Philadelphia skyrius, ALT S-gos Worcester, Mass. skyrius.

Garbės prenumeratoriai, aukoję 50 dol. — Juozas Matulevičius, kun. Jonas Žvirblis.

Prenumeratoriai rėmėjai, aukoję 20 dol. ar daugiau — S. Šiurkus — 30 dol., Povilas Babickas — 25 dol., Albinas Trečiokas — 25 dol.

Po 20 dol. šie: Dr. Jonas Balyš, Kazys Česna, Petras Didelis, Povilas Karosas, Albinas Kudirka, Algirdas Zenkus ir J. Vidūnas 10 dol.

ALT S-gos valdyba reiškia nuoširdžią padėką.

• Dr. Praną Bagdą su žmona Janina, iš New Yorko, balandžio 22 d. išliko automobilio nelaimė, kurios metu abu nukentėjusieji buvo nuvežti į ligoninę ir Janinai sugipsuota koja, o daktarui įlaužti trys šonkauliai.

WATERBURY

KOMP. A. J. ALEKSIO PAGERBIMAS

Kun. klebono J. Vilčiausko rūpesčiu, sekmadienį, gegužės 5 d., 3 val. po piet, mokyklos auditorijoje, įvyksta nuotaikingas pagerbimo pobūvis atžymėti komp. A. J. Aleksio 50 metų sukaktį kaip vargonininko, choro vedėjo bei visuomenininko šv. Juozapo parapijoje Waterburyje. Su pasididžiuoimu galima pabrėžti, kad komp. A. Aleksio vadovaujant, waterburiečiai plačiai ir garbingai kėlė bei garsino Lietuvos ir lietuvių vardą savo kilniais darbais bažnyčios ir tautos tarnyboje.

Minėjimo metu bus rodomas kun. A. Kezio pagamintas filmas apie komp. Aleksį. Filme matysime ir parapijos bažnyčią, scenoje dainuojantį chorą, vietinių veikėjų ir kitų įdomių bei gražių Waterburio vaizdų. Bus meninė dalis ir vaišės. Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus komp. Aleksio bendradarbius, gerbėjus ir draugus dalyvauti pobūvyje.

je — pasveikinti tikrai didį patriotą bei daug nusipelnusį veteraną kultūrininką-visuomenininką jo ilgų metų našaus darbo sukurtuvių proga. Iki malonaus pasimatymo! (k)

DAYTON

TAUTŲ FESTIVALIS

Šių metų gegužės 31, birželio 1 ir 2 d.d., naujame ir gražiam Daytono "Convention Center" įvyks didelio masto tautų festivalis. Šventėje dalyvauti yra užsiregistravę 26 tautos, jų tarpe ir lietuviai. Šio festivalio organizatorė ir vadovė yra energinga ir sumani lietuvaitė Aldona Ryan.

Šimtas trisdešimt penki skyriai atstovaus savo tautai tradiciniu maistu ir įdomiais meno eksponatais. Parngimų salėje visus 26 tautos žavės savo tautiniais šokiais, dainomis ir muzika. Daytono lietuviai turės net 20 skyrių, kuriems pirminkauti sutiko talentinga ir veikli Eleonora Šliužienė. Lietuvių šventės rengėjai yra šv. Kryžiaus Parapijos Lietuvių Kultūros Klubas su pirmininku Frank Ambrose.

Daytono lietuviai vieninai ir kruopščiai ruošiasi su jų gerbiu ir mylimu šv. Kryžiaus parapijos administratorium kun. V. Katarškiu priešaky, kaip galint įdomiau ir sėkmingiau šventėje dalyvauti. Per programą turėsime progos ir vėl pamatyti mūsų jaunos šokėjas — "Vėjeliai". Nors juos Aldona ir Joseph Ryan suorganizavo tik praeitais metais, bet jie jau ne kartą sėkmingai pasirodė įvairiose lietuvių ir kitatautių parengimuose. Esame tikri, kad ir šį kartą jie vėl visus sužavės. Visų didelę padėką Frances ir Charles Vangams, Aldonai ir Joseph Ryan, bei Judy Petrokas, kurie su pasišventimu moka šokėjus ir jiems akompanuoja.

Būtų mums labai malonu, šiame tautų festivalyje matyti svečius ir iš kitų miestų.

Laimutė Markevičiūtė-Alvarado

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

O. Kremeris, Chicago\$7.00
V. Gaidelis, Omaha 2.00

A. A.

DR. VLADUI ADAMS-

ADOMAVIČIUI

mirus, jo žmoną Dr. VERONIKĄ ADOMAVIČIENĘ, dukteris, sūnus ir brolių JONĄ gilia. užjaučia

Dr. S. Sviderskas su šeima

ir

Jonas P. Vaičaitis

Pianistas Antanas Smetona

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakčių minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 dieną, sekmadienį.

11 val. ryto bus iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 25^a North 5th Street, Brooklyne.

MINĖJIMAS-AKADEMIJA įvyks 4 val. p. p. Kultūros židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyne Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus iš Clevelando

Meninę dalį atliks: pianistas Antanas Smetona ir solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akompanuojant muz. A. Prižgintui

Po programos kavutė. Įėjimo auka 5 dol.

Studentams 2 dol. Vaikams iki 12 m. nemokamai.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Rėngimo Komitetas

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson

DIENA, KURIOJ TU, JAUNIME, SUSIMĄSTYSI

JURGIS JANUŠAITIS

Kasmet pavasarį aukštesnias mokyklas baigia gražūs būrys lietuviško jaunimo. Pirmoji gyvenimo pakopa įveikta. Džiaugiasi tėvai, kad vaikai jau renkasi universitetus, kad rudenio pės studijas. Jaunimas, baigęs aukšt. mokyklą, mąsto, kurią mokslo šaką pasirinkti, kuriuo keliu žengti į savo laimingesnę ateitį.

Gi lietuviškoji visuomenė, besigerdama šauniuoju lietuvišku jaunimu, viliasi, kad štai, jis, išliktų lietuviško aplinkoje, kad būtų naudingas savajai tautai, nors ir gyvendamas svetingoje, bet svetimoje žemėje.

Tėvai vaikams atidavę dalį savo gyvenimo, širdies ir bandė įdiegti meilės savo gimtajam kraštui — Lietuvai. O jaunimą supo svetima aplinka, neišskiriant ir mokyklos. Ir čia stovime didžiųjų bandymų išvakarėse — ar mūsų jaunimas sieks tarpusavio, kaip lietuvius su lietuviu, bendravimo, ar savo ateities gyvenimą atiduos kraštui, kuriame užaugo ir išsimokslino.

Gi visi mes sutariame, kad savajam jaunimui turime parodyti daugiau atviros širdies, dėmesio, ne piktų pamokymų, bet nuoširdaus paskatinimo. Norime sudaryti dažnesnį progų jaunimo gražiam pabendravimui.

J. Račila, Cleveland 2.00
G. J. Gliaudys, Ft. Huachuca 2.00
H. Janužys, Cupertino .. 1.00
R. Giniotis, Waukegan .. 7.00
Antanina Logucki, Inglewood 5.00
W. Žiogas, Orefield 2.00
A. Tveras, Chicago 10.00
K. Bobelis, Elgin 27.00
S. Virkutis, East New Market 7.00
JAV LB E Chicago Skyr., East Chicago 25.00
J. Kregždė, Cincinnati .. 2.00
A. Didžiulis, Bogota 7.00
J. Saladžius, Rochester .. 4.00
Z. Gliaudelis, Chicago .. 2.00
V. Karliuš, Baltimore 2.00
J. Čyvas, Cleveland 3.00
J. Kriščiukaitis, Avon 2.00
Pov. Tamošiūnas, Chicago 7.00
P. Stempužis, Cleveland .. 2.00
A. Svilas, Medway 7.00
T. Vaitekūnas, Parma 2.00
I. Černis, West Bloomfield 2.00
A. Grushnys, Wichita 7.00
A. Reventas, Woodhaven 2.00
A. Pustelnikas, Chicago .. 12.00
R. O. Patt, Cleveland 2.00
P. Bakūnas, Bltmore 5.00
M. Bakūnas, Cleveland .. 5.00
S. Reklaitis, Chicago 10.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

tektų rimtą dėmesį atkreipti ir tėvelių, kad paskatintų savo dukrą ar sūnų tokiame vakare dalyvauti.

Vakaro organizavimu, drauge su klubo valdyba, nuoširdžiai rūpinasi komitetas — St. Bacevičienė — pirm., Sofija Jelionienė — vicep., A. Grinienė, V. Tumašonienė, J. Valdienė, J. Lieponienė, Labanauskienė. Registruotis ir informacijas teikia St. Bacevičienė telef. PR 8-2233 ir Jelionienė telef. RE 7-2560.

Šio vakaro metu visi abiturientai gražiai pristatomi lietuviškajai visuomenei ir drauge su viltimi ir paskata priimami į bendrą lietuvišką gyvenimą.

Šia proga tenka nuoširdžiu žodžiu prisiminti ir LMF Chicago klubo veiklą. Ji gana gyva. Valdyba, vadovaujama pirmininkės K. Leonaitienės, drauge su Lietuvių tautinių namų valdyba žiemomis metu ruošė mūsų menininkų, rašytojų, visuomenininkų pagerbimo popietes LT namuose. Šiais metais suruošė balandžio mėn. 21 d. trečią tradicinį Velykų stalą, kuriame dalyvavo labai daug svečių ir stalas savo puošnumu, valgių įvairumu tiko velykinėm nuotakom.

LMF centras yra New Yorke. Turi savo veiklius klubus įvairiuose kontinentuose. Veikia virš 20 tokių klubų. LMF priklauso Tarpt. Moterų Federacijai, turinčiai dvyliką milijonų narių.

LMF klubo valdyba, drauge su kitų tautų moterų federalybomis, pasirašė peticiją, žmogaus teisių deklaracijos sukakties proga ir peticija buvo įteikta pr. met. gruodžio mėn. Amerikos ambasadoriui prie Jungtinių tautų. Ir ateičiai yra suplanavusios visą eilę reikšmingesnių darbų.

Tuo tarpu jų pirmasis rūpestis, kad ruošiamas abiturientų susipažinimo vakaras praeitų sėkmingai. Pirmininkė p. Leonaitienė iškliai pabrėžia, kad čia nesusidarys tėveliams didelės išlaidos. Jaunimas turi būti tvarkingai apsirengęs, bet drabužiai neturi būti prabangūs. O kai žvelgi į praėjusių metų gražų abiturientų būrį, džiaugsmas ima, matant taip tvarkingą, skoningai pasipuošusį mūsų jaunimą.

Žinoma, šiame vakare dalyvauti kviečiamas ne tik jaunimas, bet ir lietuviškoji visuomenė.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Now for 38 years, THE PAYNE TOOL AND ENGINEERING COMPANY NEED: full and part-time DIE AND MOLD MAKERS. We will pay up to \$7.00 per hour approximately \$14.560 yearly plus benefits, if you have the experience. Also needed are: Experienced Tool Makers, Machinists, Keller and Jig Bore operators. RETIREES CONSIDERED. 9-4:30 P.M. apply 1300-1400 W. Columbia St., Springfield, Ohio 45501. (35-36)

WANTED EXPERIENCED EXTRUDER OPERATORS AND BLOWN POLY OPERATORS. Steady work. Fringe benefits. Hourly rate based on qualifications. Apply to ROGER BACON GREAT PLAINS BAG CORP. P.O. Box 668 New Philadelphia, Ohio 44663 216-364-3711 An Equal Opportunity Employer (29-38)

AUTOMATIC SCREW MACHINE

Experienced setup man and operator. Plant location in Windsor, Canada area. Should be thoroughly experienced in multiples. Estimate knowledge valuable but not necessary. Opportunity for man with good work record and references to join a fast growing organization. Your future is limited by your ability.

SEND REPLY TO OR PHONE: HAMILTON-PAX. 3745 N. Kedzie, Chicago, Ill. 312-588-0577 (32-38)

Liet. Moterų Federacijos Chicago klubo praėjusių metų pirmojo abiturientų vakaro dalyviai.

Z. Degučio nuotrauka.